

Niende Aars Dyrkningsforsøg med Rodfrugtstammer.

41. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Formaalet for disse Forsøg er at yde Roedyrkeren Vejledning ved Valget af Frø til Roemarken og Frøavleren Vejledning ved Valget af Stammer til Fremavl. Forsøget i 1908 har omfattet Stammer af Barres, Kaalroer og Gulerødder og er udført paa Stationerne ved Aarslev, Askov Lermark og Sandmark, Lyngby, Studsgaard, Tylstrup og Tystofte samt paa Forsøgsarealerne ved Aakirkeby og Borris. Resultaterne er opgjorte og Beretningen udarbejdet af Ordføreren for Rodfrugtforsøgene, Forsøgsleder *L. Helweg*.

Bestyrerne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

De Stammer, der var anmeldte til Forsøget i 1908, fordeler sig med Hensyn til Hjemsted saaledes:

Barres.

Københavns Amt	1	Stamme.	Maribo	Amt 2	Stammer.
Holbæk	—	2	—	Svendborg	— 1 —
Sorø	—	6	—	Odense	— 4 —
Præstø	—	5	—	Ringkøbing	— 1 —

Kaalroer.

Københavns Amt	2	Stammer.	Randers	Amt 1	Stamme.
Odense	—	1	—	Ringkøbing	— 2 —
Præstø	—	2	—		

Gulerødder.

Odense Amt 2 Stammer.

Til Sammenligning med Frøavlernes Stammer var der udsaaet

af Runkelroer 1 engelsk Sort,
 af Kaalroer 2 skotske, 3 engelske og 1 svensk Sort samt 1
 indenlandsk Handelsprøve,
 af Gulerødder 2 engelske og 3 indenlandske Handelsprøver.

Tabel A giver en Oversigt over Vejrforholdene i de 6 Sommermaaneder i hvert af de 9 Aar, Forsøgene med Rodfrugstammer har været anstillede. Sammenlignes Middeltallene i

Tabel A. Nedbør og Varmegrad paa Forsøgsstationerne i de 6 Sommermaaneder 1900—1908.

Forsøgsaar	Samlet Nedbør i Millimeter				Middelvarmegrad i Celsius			
	Askov	Lyngby	Tylstrup og V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	Tylstrup og V. Hassing	Tystofte
1900	374.7	368.0	376.1	413.3	12.6	13.4	12.5	13.7
1901	230.5	312.3	240.5	251.1	13.7	14.4	13.6	14.5
1902	473.6	329.5	362.4	303.8	11.2	11.8	10.9	11.9
1903	646.9	413.4	516.8	392.7	12.4	12.3	12.2	13.2
1904	220.2	220.0	229.2	219.2	12.8	13.1	11.9	13.2
1905	468.6	453.1	356.9	371.1	12.9	13.2	12.1	13.6
1906	306.3	308.5	235.5	251.7	13.7	13.7	13.0	14.2
1907	411.1	312.6	365.2	271.4	12.2	12.2	11.8	12.9
1908	437.0	353.5	226.5	264.8	12.8	12.9	12.8	13.5
Middel	396.5	341.2	323.2	304.3	12.7	13.0	12.3	13.4

Tabellens nederste Linie med Tallene for 1908, ser man, at Nedbøren har været omtrent normal for Stationerne ved Askov, Lyngby og Tystofte, men ved Tylstrup har Nedbøren været omtrent en Tredjedel under Normalen. Varmegraden har været noget højere paa Tylstrup end normalt, medens de tre andre Stationer har haft tilnærmelsesvis normal Varme. Af Middeltallene for de 9 Forsøgsaar fremgaar, at Tystofte er den Station, der gennemsnitlig har højest Varmegrad og mindst Nedbør, Tylstrup har lavest Varmegrad og Askov størst Nedbør.

August og September plejer at være Roernes bedste Vokse-tid, og i Tabel B findes derfor opgjort Tallene for Nedbør og Varmegrad i disse to Maaneder paa samtlige Stationer, hvor Stammeforsøgene er udførte. Middeltallene for de fire ældste Stationer viser, at hvad der nys er anført angaaende Middeltallene for Varmegrad i de 6 Sommermaaneder, gælder ogsaa Middeltallene for Nedbør og Varmegrad i August og September.

Tabel B. Nedbør og Varmegrad paa Forsøgsstationerne i August og September 1900—1908.

Forsøgsaar	Samlet Nedbør i Millimeter							Middelvarmegrad i Celsius								
	Aakirkeby	Aarslev	Askov	Borris	Lyngby	Studsgaard	Tylstrup og V. Hassing	Tystofte	Aakirkeby	Aarslev	Askov	Borris	Lyngby	Studsgaard	Tylstrup og V. Hassing	Tystofte
1900			139.2		112.4		124.9	112.0		13.9		14.9		13.9	15.0	
1901			43.8		92.1		94.2	67.5		14.7		15.3		14.3	15.5	
1902			185.3		102.7		139.9	131.0		11.7		11.8		11.4	12.4	
1903			194.0		163.1		182.5	139.2		12.9		13.1		12.8	13.5	
1904			97.6		44.6		93.0	58.4		14.1		14.4		12.9	14.5	
1905			208.2		241.4		200.0	149.9		13.7		14.1		12.9	14.5	
1906			116.7		156.6		89.0	110.1		14.8		14.8		13.7	15.0	
1907		72.7	140.3		90.2	123.3	102.8	53.2		12.7	12.5	12.5	11.9	12.0	13.3	
1908	170.7	150.8	231.0	184.8	146.1	159.1	114.6	115.4	13.8	13.4	13.1	12.9	13.4	12.7	13.6	14.1

I 1908 har Aakirkeby, Askov og Borris haft størst Nedbør, Tylstrup og Tystofte mindst; varmest har det været i Aakirkeby og Tystofte, koldest i Askov, Borris og Studsgaard. Tylstrup har i Aar haft en ualmindelig varm August og September.

Tabel C og D giver et Overblik over Aarets Indflydelse henholdsvis paa Masseudbytte og Tørstofprocent. For Runkelroer er Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. større i 1908 end i noget foregaaende Aar. Ved Askov og Lyngby er Udbyttet størst. Aarslev staar betydelig tilbage for de andre Stationer, og som det fremgaar af sidste Aarsberetning*), var Aarslev ogsaa i 1906 og 1907 den Station, som gav det ringeste Udbytte. I 1908 har den givet en Fjerdedel mindre end Askov og Lyngby. Hvad dernæst Runkelroernes Tørstofprocent angaar, da er den

*) Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 15. Bind, Side 317.

Tabel C. Middeltal for Centner Roer pr. Td. Ld.

Forsøgsaar	Barres				Kaalroer					Gulerødder (Champion)				
	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aakirkeby	Borris	Askov Sandmark	Lyngby	Tystofte	Tylstrup	Askov Sandmark	Studsgaard	Tystofte	Tylstrup og V. Hassing
1894—1899		573	606	503							303*)		531*)	439*)
1900		731	675	651				676	463		556			
1901		509	580	481				487	395		466		596	565
1904		484	339	462			347	433	522		502			486
1905		731	779	708			388	726	471	783	474		591	653
1908	612	816	839	720	761	812		957		822	560	453		637

Tabel D. Middeltal for pCt. Tørstof i Roen.

1894—1899		13.0	14.8	13.2							12.8		11.0	10.9
1900		13.1	13.7	11.8				12.8	12.7		12.0			
1901		14.8	13.7	12.8				13.8	12.7		13.6		12.0	12.9
1904		14.1	17.5	15.4			13.7	14.1	12.6		11.8			12.1
1905		12.8	12.6	12.2			13.4	12.0	12.1	11.0	12.0		11.2	12.0
1908	11.7	12.1	12.4	12.0	12.4	11.2		12.6		10.8	10.7	11.5		10.5

i 1908 ualmindelig lav. Som sædvanlig har Tystofte en noget lavere Tørstofprocent end Lyngby og Askov. Aarslev er ligesom i 1907 den Station, der har den laveste Tørstofprocent, i 1908 er Aarslevs Tørstofprocent en Kvart Procent under Tystoftes.

Ogsaa for Kaalroer er Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. større i 1908 end i noget foregaaende Aar, og navnlig udmærker Lyngby sig i saa Henseende. Tørstofprocenten synes at være tilnærmelsesvis middel. Tylstrup har baade i 1905 og 1908 haft lavere Tørstofprocent end de andre Stationer.

I Modsætning til Runkelroer og Kaalroer var Gulerødderne ikke særlig godt udviklede i 1908. Der har været andre Aar, hvor Gulerødderne har givet ligesaa stort Udbytte, og Tørstofprocenten synes at have været ualmindelig lav i Aar.

*) Kun Middeltal for 1898 og 1899.

Tabel E. Middeltal for Centner Tørstof pr. Td. Ld.

Forsøgsaar	Barres	Kaalroer	Gulerødder
1894—1899	77.6		43.3
1900	88.4	72.7	75.9
1901	72.1	57.5	67.9
1904	66.2	63.4	57.8
1905	91.8	72.4	67.5
1908	90.4	98.3	59.5

Efter disse orienterende Bemærkninger angaaende Masseudbyttet og Tørstofprocenten vil det ikke undre, naar Tallene i Tabel E viser, at Middeltallet for Centner Tørstof pr. Td. Ld. i 1908 er for

Barres meget over Middel,
Kaalroer større end i noget foregaaende Aar,
Gulerødder lidt under Middel.

I. Barres.

Dyrkningsforsøgene med Runkelroer blev ligesom i Fjor anstillede ved Aarslev, Askov Lermark, Lyngby og Tystofte.

Aarslev: Da der ovenfor er gjort opmærksom paa det forholdsviis lille Udbytte, som Roerne har givet paa Aarslev, kan der være Grund til at fremhæve, at der ikke synes at være gødet mindre stærkt paa Aarslev end paa de andre Stationer. I April blev der udspreddt 14,000 Pd. Ajle pr. Td. Ld., og i Maj blev der gødet med 30 Læs Staldgødning à 1900 Pd. pr. Td. Ld. Til Forfrugten, som var Staldfoder, blev der gødet med 25 Læs Staldgødning à 1900 Pd. Sidst i Juli Maaned blev Roerne angrebne lidt af Bedefluens Larve og af Lus, men det er ikke Grunden til det lille Udbytte. Paa Aarslev har Stammerne givet flere Stokløbere end paa de tre andre Stationer. Frøet er saaet 11. og 12. Maj, og Saatiden har været omtrent den samme paa de andre Stationer. Det kan altsaa hverken være Saatiden eller Jordens Gødningskraft, som er Skyld i de mange Stokløbere. Hvad Grunden kan være, er vanskeligt at afgøre.

Askov: Roerne, som var saaede den 13. Maj, kom hurtig i god Vækst, der fortsattes uden Standsning lige til Optagningen. Den rigelige Tilførsel af Kvælstofgødning, baade i Form af Staldgødning, Chilisalpeter og Kalksalpeter, er muligviis en medvirkende Aarsag til den meget kraftige Top. I Centner pr. Td. Ld. har Toppen gennemsnitlig været

ved Aarslev . . . 146	Lyngby . . . 188
ved Askov . . . 288	Tystofte . . . 113

Tabel 1. Barres 1908.

Stammens Lbnr.	Stammens Navn	Ctn. Tørstof pr. Td. Ld.		Ctn. Roer pr. Td. Ld.		Tørstof i pCt. af Roen		Toppen		pCt.			pCt. Roer af uægte Farve	Karakter for Roernes Ensartethed	Klassedeling efter Tørstofudbyttet					
		Ctn.	Td. Ld.	Ctn.	Td. Ld.	Tørstof i pCt.	af Roen	i Ctn.	pr. Td. Ld.	i pCt.	af Roen	Grenede			Stokløbere	Halsroer	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte

1. Klasses Stammer.

12	Sludstrup-St. Aarg. 1908 Larsen, Kerteminde	95.1	772	12.8	195	25	6.1	1.1	0.4	3.4	3.0	1	1	1	1
13	Sludstrup-St. Aarg. 1908 Wibolt, Nakskov	94.0	780	12.0	193	25	5.6	0.2	0.4	4.1	2.8	1	2	1	1
11	Ferritslev-St. Aarg. 1908 Nielsen, Ullerslev	93.4	816	11.4	153	18	4.8	1.0	1.6	14.2	2.0	1	1	2	2
23	Sludstrup-St. Aarg. 1908 Jørgensen, Lyngby	93.2	796	11.7	195	24	5.2	0.8	1.3	5.2	2.6	1	1	1	2
8	Olsgaard-St. Aarg. 1908 Rasmussen, Olsgaard	92.8	760	12.2	182	23	3.7	1.0	0.2	3.0	2.1	1	1	2	2
17	Sludstrup-St. Aarg. 1908 Michelsen, Sludstrup	92.7	750	12.8	206	27	5.8	3.5	1.5	3.6	2.9	2	1	1	1

2. Klasses Stammer.

14		92.4	776	11.6	164	21	1.9	0.6	0.4	4.8	2.1	1	1	2	2
9		92.2	743	12.4	182	24	3.4	1.0	0.5	7.2	3.2	2	1	1	2
21		92.1	711	12.6	206	29	5.5	0.8	0.7	2.6	2.7	2	2	1	2
6		91.6	745	12.3	219	29	4.8	0.7	0.8	5.1	3.0	1	2	2	2
19		91.0	801	11.8	159	20	2.3	0.8	0.9	3.1	1.9	1	2	2	2
16		90.2	760	11.9	196	26	4.4	0.4	0.4	4.4	2.9	2	3	2	2
4		89.8	741	12.1	193	26	2.1	0.4	0.6	5.1	2.1	2	3	2	2
22		89.8	699	12.8	182	26	4.4	0.1	0.8	6.2	2.9	3	2	2	3
1		89.2	729	12.3	225	31	3.1	0.4	0.0	1.4	2.6	2	2	3	3
5		88.9	724	12.3	198	27	3.6	1.0	0.9	7.5	3.3	2	3	2	2
10		88.8	750	11.8	125	16	4.6	1.5	3.5	10.6	2.8	2	2	3	3

3. Klasses Stammer.

3		88.1	707	12.5	196	27	3.9	1.7	1.6	7.8	3.7	3	3	2	2
7		87.9	697	12.6	200	28	4.8	1.0	0.8	13.2	3.5	2	3	3	2
18		83.3	758	11.6	97	13	1.9	0.1	1.2	0.8	2.6	3	3	3	3
2		81.3	674	12.0	194	29	5.4	0.9	1.3	1.9	3.6	3	3	3	3

Toppen er ved Askov altsaa omtrent dobbelt saa stor som ved Aarslev, og ved Tystofte er den endnu mindre end ved Aarslev. Askov har i øvrigt altid forholdsvis megen Top.

Lyngby: Saaningen udførtes den 9. og 11. Maj, men Springen foregik noget langsomt, og først omkring 28. Maj var Planterne synlige i hele Rækkens

Længde. Sommerens gunstige Vejrlig gav imidlertid snart god Vækst, og det varede ikke længe, før Roerne kom til at staa særdeles godt.

Tystofte: Saaningen fandt Sted den 12. Maj, og umiddelbart efter kom der lidt Regn, saa Spiringsbetingelserne var gunstige, men alligevel foregik Spiringen noget langsomt. Der blev dog inden Udyndingen en god og rigelig Plantebestand, og Planterne var i jævn og god Vækst hele Sommeren igennem. Der viste sig hist og her lidt Bladskimmel, og henimod Slutningen af Sommeren var der lidt Angreb af Phoma.

Tabel 1 angiver Middeltallene for Resultaterne fra de fire Stationer, og Resultaterne fra de enkelte Stationer fremgaar af Hovedtabel I (efter Teksten). Ved Karaktergivning for Roernes Ensartethed og Letoptagelighed er benyttet Tallene 1—5, saaledes at 1 betyder udmærket godt og 5 maadeligt.

Stammerne er ordnede efter Tørstofudbyttet pr. Td. Ld. Stammens Løbenummer i den første Rubrik til venstre angiver den Rækkefølge, hvori Stammerne har været udsaaede paa Forsøgsstationerne. Klassesdelingen, som foregaar efter Tørstofudbyttet pr. Td. Ld., findes angivet i Rubrikkerne længst til højre for hver enkelt af de fire Stationer. Man vil bemærke, at den Stamme, der har givet størst Udbytte, har naaet 1. Klasse paa alle fire Stationer, og den daarligste Stamme er i 3. Klasse paa alle fire Stationer.

Som Tabellen viser, er seks Prøver komne i 1. Klasse, elleve i 2. Klasse og fire i 3. Klasse. Af de seks Prøver, som er komne i 1. Klasse, er de fire Sludstrup-Stammer indsendte af fire forskellige Avlere. Det er første Gang, at der i Stamme-forsøgene forekommer flere Prøver af den samme Stamme, anmeldte til Konkurrencen af hver sin Avler. Grunden hertil er den, at i 1904, da der sidste Gang blev anstillet Forsøg med Barres af lige Aarstal, blev de Prøver af Sludstrup-Stammen, som hidrørte fra Frø, indkøbt efter Offentliggørelsen af Resultaterne af de første Aars Stammeforsøg, altsaa i Sommeren 1901, nægtet Adgang til at deltage i Forsøgene. Det var nemlig paa Forhaand givet, at de paagældende Frøavlere ikke kunde have foretaget et virkeligt Arbejde til Stammens Forbedring, idet det Frø, de havde købt i 1901, altsaa i det tidligste kunde være udsaaet 1902, og paa de fra 1902 overvintrede Roer maatte i 1903 det Brugsfrø avles, hvoraf den Prøve skulde udtages, der skulde benyttes i Forsøget 1904. Det var altsaa paa den Maade givet, at de paagældende nye Avlere af Sludstrup-Stammen ikke gennem normal Stamfrøavl kunde

have forbedret Stammen. Det vilde derfor være et Spild af Arbejde og Penge at anstille Forsøg med Prøver af disse Fremavlernes Avl, da man var kendt med Stammen, og Resultatet af Forsøget derfor paa Forhaand var saa godt som givet. Til Forsøgene i 1908 har derimod de Frøavlere, der har anskaffet Sludstrup-Stammen i Efteraaret 1901, kunnet anvende Stamfrøavl to Gange, nemlig i 1902 og 1904, og der kan derfor være Mulighed for, at Stammen i 1908 kunde vise sig at være gaaet enten frem eller tilbage. Der skal i denne Forbindelse endnu kun gøres opmærksom paa, at der fra Forsøgsvirksomhedens Side gøres den Forskel mellem Ejerne af de 1. Klasses Stammer og andre, der avler Frø af de samme Stammer, at en Ejer af en 1. Klasses Stamme, f. Eks. fra Forsøget i 1900, kan anmelde sin Stamme til fornyet Undersøgelse i 1904, d. v. s. efter fire Aars Forløb, men Frøavlere, som anskaffer en af de 1. Klasses Stammer fra 1900 til Fremavl, kan først anmelde Stammen til Forsøgene i 1908, d. v. s. otte Aar efter, at Stammen kom i 1. Klasse. Selvfølgelig bliver det tilsvarende Tilfældet med Stammerne fra Forsøgene i 1904, Ejerne af de 1. Klasses Stammer kan anmelde deres Stamme paany efter fire Aars Forløb, altsaa i 1908, men Frøavlere, der til Fremavl har anskaffet Stammer af Aargang 1904, kan ikke anmelde disse før til Stammeforsøgene i 1912.

Sludstrup-Stammen af Aargang 1908.

Ejer: Gaardbestyrer *Niels Larsen*, Lille Viby, Kerteminde (Lbnr. 12), Frøhandler *Laurits Wiboltt*, Nakskov (Lbnr. 13), Forsøgsleder *Karl Jørgensen*, Brugsforeningernes Forsøgsgaard, Lyngby (Lbnr. 23), og Lærer *J. H. Michelsen*, Sludstrup (Lbnr. 17).

Afstamning: Sludstrup-Stammens Afstamning er der gjort udførlig Rede for i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 13. Bind, Side 15. Lærer *J. H. Michelsen*, Sludstrup, er Stammens oprindelige Ejer, og [det er nu fjerde Gang, at han har haft Stammen i 1. Klasse ved Statens Stammeforsøg. Med andre Ord: hvert Aar, naar der har været anstillet Forsøg med Barres, har Lærer *Michelsen* haft sin Stamme i 1. Klasse paa et Aar nær, nemlig 1904, hvor den ikke naaede op i 1. Klasse. Denne Stammens ret anselige Anciennitet som 1. Klasses Stamme, er selvfølgelig en Faktor, der ikke kan lades ude af Betragtning, naar der til Fremavl ønskes en Stamme, man

kan stole paa. I den Henseende maa tillige den Omstændighed tillægges nogen Vægt, at Sludstrup-Stammen nu har bemægtiget sig to Tredjedele af Pladserne i 1. Klasse.

For Lbnr. 12 opgives, at Stammen er Sludstrup af Aargang 1900 og er anskaffet i Foraaret 1902. Det samme gælder Lbnr. 24 og 13, men sidstnævnte er anskaffet i Efteraaret 1903.

Avlsmaade: Lærer *Michelsens* Prøve, Lbnr. 17, er den samme Stamme, som var i Statsforsøgene 1900 og 1904, men i Efteraaret 1902 blev der udtaget 10 særlig store og smukke Roer, og paa disse blev der i 1903 høstet Frø af hver Roe for sig. I 1904 blev der udsøgt Stamroer af de to bedste Familier (Fam. A og B), medens de otte blev kasserede. Stamroerne vejede 4—4½ Pd. pr. Stk. Frøet blev høstet af Familie A og B hver for sig, og da dette Stamfrø skulde udsaaes i 1906, blev det blandet, saaledes at Halvparten kom til at bestaa af Familie A, og den anden Halvpart blandedes af Familie B's Frø og almindeligt Stamfrø. Prøven er udtaget af det Frøparti, som avledes paa Roerne efter den angivne Blanding Stamfrø. Roerne, hvorpaa Brugsfrøet avledes, vejede gennemsnitlig 2—3 Pd.

Prøven Lbnr. 23 fra Forsøgsleder *Karl Jørgensen* er ligeledes Afkom efter Familieavl. I 1901 høstede han paa Lærer *Michelsens* Mark Frøet af 100 Roer hver for sig. I Efteraaret 1902 blev til Videreavl udvalgt 17 Familier, der udmærkede sig ved Udbytte og smukt Udseende. I 1903 blev Frøet høstet af 141 Roer hver for sig, og saaledes, at dertil blev benyttet ca. 8 Roer af hver af de 17 Familier. Ved Optagningen af Roerne i 1904 viste der sig stor indbyrdes Lighed mellem de Underfamilier, som havde fælles Bedstemoder. De Underfamilier, som nedstammede fra Familierne Nr. 90—95 i 1902, var kendelig bedre end de andre, og der blev af hver af disse udtaget fem Underfamilier til Videreavl, og kun kasseret tre Underfamilier. Det i 1905 efter Underfamilierne af Fam. Nr. 90 og 95 fra 1902 avlede Frø er det Stamfrø, som er lagt til Grund for Avlen af det Brugsfrø, hvoraf Prøven til Forsøget i 1908 er udtaget. De Frøroer, hvorpaa Brugsfrøet blev avlet, vejede ca. 1½ Pd. pr. Stk.

Prøven Lbnr. 13 fra Frøhandler *Wiboltz* nedstammer fra Frøhøsten af hver Roe for sig paa 100 Roer hos Lærer *Michelsen* i Efteraaret 1903. I 1904 viste Familie Nr. 3 sig

at være den bedste, og der blev af denne udtaget 15 skarpt udvalgte, ca. 3—4 Pd. store Eliteroer. Af enkelte andre Familier blev der ogsaa udtaget Eliteroer til Fremavl. Roerne var i 1905 anbragte i Blomstringshus, og det paa hver Plante for sig høstede Frø, blev udsaaet i Foraaret 1906, men saaledes, at noget af Frøet blev saaet paa Forsøgsmarken, hvor man om Efteraaret undersøgte, hvilke Familier der var de bedste til Fremavl, medens Resten af Frøet blev udsaaet i Frøroemarken, saaledes at hver Familie blev saaet for sig. Om Efteraaret blev Roerne i Forsøgsmarken først tagne op, og det viste sig da, at Underfamilierne efter Nr. 3 fra 1904 var bedre end de andre Familiers Underfamilier. Paa Grundlag af denne Oplysning fra Forsøgsmarken blev der paa Frøroemarken kun udtaget Frøroer af de bedste Underfamilier af Nr. 3 fra 1904, og paa disse Frøroer blev det Brugsfrø avlet, som Prøven til Stammeforsøgene blev udtaget af i 1907. Frøroerne vejede ca. 1 Pd. pr. Stk.

Lbnr. 12 fra Gaardejer *Niels Larsen* er anskaffet i 1901 fra Lærer *Michelsen*. I 1902 blev der udtaget 30—40 store, smukke og formfulde Stamroer. I 1904 blev der paa hele det med Stamfrø tilsaaede Areal udsøgt 150 Stamroer. Ved Hjælp af Propper, som blev prøvede i Saltopløsning, blev de mindst vægtfyldige Roer skilte fra, indtil man havde 30—40 af de mest vægtfyldige Roer tilbage. De Frøroer, hvorpaa det i 1907 avlede Brugsfrø blev høstet, vejede ca. 2 Pd. pr. Stk.

Beskrivelse: Sludstrup-Stammen er ret udpræget og holder sig temmelig konstant. Beskrivelsen af Stammen i Almindelighed bliver derfor i det store og hele omtrent den samme som i foregaaende Aars Forsøgberetninger. Som Tabellens Tal viser, er Tørstofindholdet lidt over middel, og det er væsentligst det ualmindelig store Masseudbytte, som Stammen skylder sin Plads i 1. Klasse. Sludstrup-Stammens Tørstofprocent var i Stammeforsøgenes to første Aar under Middel, men hvis man deraf vilde slutte, at Stammen skulde være gaaet frem i Tørstofindhold, er dette næppe rigtig. Grunden til denne tilsyneladende Fremgang i Sludstrup-Stammens Tørstofprocent er sandsynligvis kun den, at omtrent Halvdelen af de Stammer, der deltog i Konkurrencen 1900 og 1901, nedstammede fra den gamle Landbohøjskolestamme, og disse havde bibeholdt denne Stammes for-

holdsvis høje Tørstofprocent. I Forsøget i 1908, derimod, har der kun deltaget et Par Stammer af Landbohøjskoletypen. Det er altsaa kun relativt, at Sludstrup-Stammens Tørstofprocent er bleven højere, og det har vistnok kun sin Aarsag i, at de Stammer, hvormed den sammenlignedes i 1900 og 1901, havde en højere Tørstofprocent end de Stammer, der deltog i Forsøget 1908. Toppen er ualmindelig stor og kraftig, hvad der maa anses for et Gode. Roerne er ikke særlig lette at tage op. Hvad endelig Typen angaar, da udmærker Sludstrup-Stammen sig ved sine mange Roer af smuk, langstrakt, mod Rodspidsen fyldig Barresform. Af Kugleform findes ingen eller kun ganske enkelte, af halvlang Kegleform nogle eller faa, men af lang Kegleform forekommer der i Reglen en Del. Hvad endelig Grenethed, Stokløbning og Ensartethed angaar, da er det vanskeligt i saa Henseende at give en Fælleskarakteristik for Sludstrup-Stammen i Almindelighed, da de enkelte Frøavlere gennem deres Arbejde med Stammen paavirker Stammen forskelligt i disse Retninger.

Hvad Masseudbyttet og Tørstofprocenten hos de fire Sludstrup-Prøver angaar, da har Lbnr. 13 og 23 større Masseudbytte og lavere Tørstofprocent end Lbnr. 12 og 17. Lbnr. 13 og 23 giver endvidere færre grenede Roer og færre Stokløbere, og de har bedre Karakter for Ensartethed end Lbnr. 12 og 17. Hvad Letoptagelighed angaar, da staar Nr. 12 og 13 lidt tilbage for Nr. 23 og 17. Den kraftigste Top har Nr. 17, og den mest ensartede Top Nr. 12. Hovedet er af ualmindelig groft Præg hos Nr. 23. Flest fyldige mod Rodspidsen og færrest af halvlang Kegleform har Nr. 13.

Hvad enten man ser paa den her meddelte Beskrivelse af de fire Sludstrup-Prøver, eller man gennemgaar Tabellens Tal, vil det staa klart for enhver, at Prøverne Nr. 12, 13, 23 og 17 i Hovedsagen har bevaret Sludstrup-Stammens Særpræg, og at i hvert Fald ingen af dem afviger saa meget, at det lader sig forsvare at opstille den paagældende som en ny Stamme. Ganske vist er Forskellen i Tørstofudbytte mellem Nr. 12 og Nr. 17: 2.4 Centner Tørstof pr. Td. Ld., ret betydelig, men da det kun er et enkelt Aars Forsøg, der har givet denne Forskel i Tørstofudbytte, og da Stammen ikke i andre Henseender som Type ell. lign. afviger fra den gamle Sludstrup-Stamme, har man næret Betæneligheder ved at opstille Nr.

12 som en ny, selvstændig Stamme. I Udlandet er man meget lidt nøjeregnende med, hvad der bør fordres, for at en Aflægger af en gammel kendt Sort, kan tildeles nyt Navn og udbydes paa Markedet som en Nyhed. Meget ofte udviskes efter nogle faa Aars Forløb Nyhedens jævnlig ganske ubetydelige Særpræg, og Følgen bliver, at fra den Tid gaar den paa-gældende Sort for bestandig i Handelen under to forskellige Navne. Adskillige Sorter kan paa den Maade efterhaanden faa flere Navne, hvad der f. Eks. paa Kartoffelsortimentets Omraade forvolder meget Besvær i Handel og Vandel. Hvis noget lignende vandt Indpas herhjemme med Hensyn til Navnene paa Rodfrugtstammerne, vilde det være beklageligt, da en Forplumring af Roedyrkernes Begreber om Rodfrugtstammernes Kendetegn uundgaelig vilde blive Følgen. For at en Aflægger af en dansk Roestamme skal kunne tildeles eget Navn og anses for en ny Stamme, maa det stilles som Betingelse, at det skal være ret udprægede Kendetegn, hvorved den afviger fra sit Ophav, og det maa være Egenskaber, som har Sandsynlighed for at være nogenlunde varige.

Ferritslev-Stammen af Aargang 1908.

Ejer: Ferritslev Frøavlerforening, Formand: Husejer *Johannes Nielsen*, Ferritslev, Ullerslev.

Afstamning: Stammen er den samme, som i Forsøgene 1904 var i 1. Klasse, og her skal derfor kun henvises til Tidsskriftets 11. Bind, Side 14.

Avlsmaade: Se samme Sted.

Beskrivelse: Stammen adskiller sig ret kendelig fra Sludstrup Barres. Udbyttet i Centner Røer pr. Td. Ld. er endnu større end hos Sludstrup, men Tørstofprocenten er lav, og endelig er Toppen meget mindre end hos Sludstrup-Stammen. I Henseende til Topstørrelsen staar Stammen en Del tilbage for de fleste andre danske Stammer. Som det vil erindres, har Ferritslev- og Sludstrup-Stammerne Ophav tilfælles, og hvad Røens typiske Form angaar, spores Slægtskabet: Ferritslev-Stammen er gennemgaaende lidt mere langstrakt end Sludstrup-Stammen, den giver nok saa mange fyldige mod Rodspidsen og lidt færre af lang, tynd Kegleform. I Henseende til Grenethed og Stokløbning er Stammen ret upaaklagelig, men den er ikke særlig let at

trække op. Der findes ualmindelig mange Roer af straa-
gul Farve og der synes at være mange flere straa-
gul i Stammen af Aargang 1908 end i Stammen af Aargang 1904. Lige-
som i 1904 er Hovedet af glat, fint Præg, og naar det i 1904
blev anført, at Ferritslev-Stammen var den mest ensartede
af alle de prøvede Stammer, saa gælder det samme ogsaa paa
det nærmeste i 1908.

Olsgaard-Stammen af Aargang 1908.

Ejer: Gaardejer *Kr. Rasmussen*, Olsgaard, Storehedinge.

Afstamning: Stammen er den samme, som i 1901 var i 1.
Klasse, og der kan derfor henvises til Tidsskriftets 9. Bind, Side 177.

Avlsmaade: Se samme Sted. Undersøgelsen af Stamroerne
ved Hjælp af Saltvandsprøven er ophørt i 1903.

Beskrivelse; I 1901 havde Olsgaard-Stammen omtrent
en halv Procent Tørstof mere end Sludstrup-Stammen, og den
gav noget mindre Udbytte i Centner Roer end denne; i 1908
har Olsgaard-Stammen i disse Retninger nærmet sig noget til
Sludstrup-Stammen. Toppen er ligesom i 1901 lidt mindre
end hos Sludstrup-St., men det er alligevel en fyldig og
kraftig Top, der meget overgaar Toppen hos Ferritslev-St.
Stammen er lidt mindre grenet og noget lettere at trække
op end Sludstrup-St., og paa mere lerede Jorder kan derfor
Olsgaard-Stammen være at foretrække. Den giver enkelte
Stokløbere og nogle faa straa-
gul Roer. Hvad Typen an-
gaar, da adskiller Olsgaard-St. sig meget kendelig fra Sludstrup-St.
Roerne er meget kortere end hos Sludstrup-St., og langt det over-
vejende Flertal af Roerne er af en smuk, oval, mod Rodspid-
sen fyldig Form. Af Kugle-, halvlang Kegle- og lang, tynd
Kegleform findes kun ganske enkelte. I Henseende til
Ensartethed kommer Stammen Ferritslev-St. meget nær,
og den er øjensynlig forbedret kendelig i den Retning i de for-
løbne 7 Aar, siden den sidst blev beskrevet i Forsøgsberetningen.

Som det fremgaar af Tabellen, er Forskellen mellem den
bedste og den ringeste Barresstamme 13.8 Centner Tørstof. I
nedenstaaende Oversigt

	Centner Tørstof pr. Td. Ld.	Karakter for Ensartethed
1. Klasses Stammer	93.5	2.6
2. — —	90.5	2.6
3. — —	85.2	3.4

er givet Middeltallene for Udbyttet og Ensartetheden hos Stammerne af 1., 2. og 3. Klasse. Gennemsnitlig har 1. Klasses Stammer givet 8.3 Centner Tørstof pr. Td. Ld. mere end 3. Klasses Stammer. Regnes 1 Centner Tørstof til 5 Kr., bliver Afgrøden efter 1. Klasses Stammer altsaa 41 Kr. 50 Øre mere værd end Afgrøden efter 3. Klasses Stammer. Ogsaa i Henseende til Ensartethed er de 1. Klasses Stammer kendelig bedre end de 3. Klasses Stammer.

II. Kaalroer.

Forsøgene blev anstillede ved Aakirkeby, Borris, Lyngby og Tylstrup.

Aakirkeby: Saningen blev først udført den 21. Maj, fordi Jorden holdt sig længe ubekvem. Den 6. Juni var Rækkerne synlige i hele deres Længde. Der var lidt Angreb af Jordlopper, Kaalfluelarver, Kaalorme og Meldug, men uden at dette skadede Forsøget.

Borris: Kaalroerne blev lidt angrebne af Rodbrand i den første Tid efter Spiringen, men det var uden Betydning for Roernes Udvikling, og andre Sygdomme viste sig ikke.

Lyngby: Saningen udførtes den 6. Maj, og den 15. Maj var alle Prøverne, undtagen Nr. 88, synlige i hele Rækkens Længde; men 5—6 Dage senere viste ogsaa denne Prøve sig. Et Par enkelte Roer var angreben af Kaalbrok. Lidt Meldug og Angreb af Kaalorme samt nogen Bakteriose sporedes.

Tylstrup: Spiringen foregik under gunstige Vejrforhold, og efter Udyndingen stod Planterne uden »Spring« i Rækkerne. Angreb af Kaalfluen, som begyndte i Juni og fortsattes hele Sommeren, trykkede Roerne en Del i deres Udvikling.

I Tabel 2 er angivet Middeltallene for Resultaterne paa de fire Stationer, og i Hovedtabel II findes opført de Tal, der er lagte til Grund for Middeltalberegningen. Ved Karaktergivning for Ensartethed er benyttet samme Skala som for Runkelroer. Noget lignende er Tilfældet med Karaktererne for Grenethed og Halsdannelse, idet 1 betegner lidt grenet og kort eller ingen Hals, 5 derimod stærkt grenet og lang Hals.

Seks Prøver er komne i 1. Klasse, tre i 2. Klasse og fire i 3. Klasse. Ligesom de seks 1. Klasses Prøver af Barres kun repræsenterede tre Stammer, saaledes er det samme Tilfældet her. Her er tre Prøver af Pajbjerg-Stammen modtagne fra tre Indsendere, to Prøver af Olsgaard-Stammen fra to Indsendere, og en Prøve af Klank-Stammen fra Stammens Ejer. Selvfølgelig gør der sig for Kaalroerne et ganske tilsvarende Forhold gæl-

Tabel 2. Kaalroer 1908.

Stammens Lbnr.	Stammens Navn	Ctn. Tørstof pr. Td. Ld.	Ctn. Roer pr. Td. Ld.	Tørstof i pCt. af Roen	Toppen		Karakter for		pCt.		Karakter for Roernes Ersartethed	Klassedeling efter Tørstof- udbyttet			
					i Ctn. pr. Td. Ld.	i pCt. af Roen	Grenethed	Halsdannelse	Hoved af uægte Farve	Flerhalsede		Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup

1. Klasses Stammer.

84	Pajbjerg-St. Aarg. 1908 J. Hvidberg, Struer	103.0	862	12.0	133	15	2.5	2.5	2.9	3.1	2.4	1	2	1	1
82	Olsgaard-St. Aarg. 1908 Rasmussen, Olsgaard	102.4	888	11.5	106	13	2.3	1.8	0.9	2.5	2.4	1	1	1	2
81	Olsgaard-St. Aarg. 1908 Henriksen, Storehedinge	101.7	879	11.6	111	13	2.7	1.9	1.5	3.5	2.7	1	1	1	2
87	Klank-St. Aarg. 1908 Trifolium, Kbhvn.	101.2	824	12.3	111	14	2.7	1.7	0.8	5.0	2.3	2	1	1	2
85	Pajbjerg-St. Aarg. 1908 Nielsen, Allingaebro	101.2	857	11.3	135	16	3.1	2.9	3.7	5.3	3.1	1	1	2	2
86	Indenl. Handelsprøve. Central-Comp., Kbhvn.	100.0	822	12.3	134	16	2.6	2.5	3.4	3.0	2.7	2	1	1	1

2. Klasses Stammer.

80		99.4	895	11.1	117	13	3.4	2.0	5.3	3.0	3.3	2	2	2	2
83		97.6	798	12.2	126	16	3.4	2.6	0.5	5.2	3.2	2	2	3	2
94		97.0	830	11.7	134	16	3.4	2.7	2.8	5.3	3.0	3	2	3	2

3. Klasses Stammer.

91		95.0	828	11.5	153	18	3.6	4.2	0.4	5.2	3.3	3	3	3	3
92		93.3	766	12.3	116	15	3.0	4.4	3.3	9.5	3.3	3	2	3	3
88		93.1	777	12.0	156	20	3.9	4.0	1.4	4.7	4.0	2	3	3	3
90		91.6	870	10.5	76	9	2.0	1.6	0.7	2.5	1.5	3	3	3	3

dende som for Runkelroer med Hensyn til det Tidspunkt, da Ejere og Fremavlere kan anmelde 1. Klasses Stammer til Forsøgene (jvf. Side 249 nederst). Der har i tidligere Aar foruden de rødhovede Kaalroer ogsaa været en grønhovedet Kaalroestamme i 1. Klasse, men det er der ikke i Aar. Alle de 1. Klasses Stammer er Bangholm, og der er ingen grønhovede Stammer komne i 1. Klasse i 1908.

Pajbjerg-Stammen af Aargang 1908.

Ejer: Frøavler *Jens Hvidberg*, Hunsballe, Struer (Lbnr. 84), og Gaardejer *A. K. Nielsen*, Drammelstrup pr. Allingaabro (Lbnr. 85). Foruden disse har der i Forsøget deltaget en indenlandsk Handelsprøve (Lbnr. 86), som er opgivet at være Pajbjerg-Stamme.

Afstamning: Det er den samme Stamme, som kom i 1. Klasse i 1900 og i 1905, og her skal derfor henvises til Tidsskriftets 8. og 13. Bind, Side 156 og 26. Frøavler *Hvidberg* er Stammens oprindelige Ejer, og den har været i 1. Klasse hver Gang, der har været anstillet Kaalroeforsøg, med Undtagelse af eet Aar, nemlig 1904. Ligesom for Sludstrup-Stammen fortjener det at fremhæves, at det selvfølgelig er en vægtig Anbefaling for Stammen, at det nu er 3. Gang, den er i 1. Klasse, samt tillige, at de halve af Prøverne i 1. Klasse er af Pajbjerg-Stamme. Hvad Lbnr. 85 angaar, da blev det ved Prøveudtagningen opgivet, at det skulde være Pajbjerg-Stammen. Stammens nuværende Ejer har faaet den i 1906 hos en Gaardejer i Nærheden, og denne mener at have købt Frøet hos en Handelsgartner i Randers i 1902; men det har vist sig umuligt at skaffe sikre Beviser for, ad hvilken Vej den er kommen fra Frøavler *Hvidberg* til Gaardejer *A. K. Nielsen*. Da en Sammenligning af Tallene for Lbnr. 84, 85 og 86 tydelig viser, at Lbnr. 85 fra *A. K. Nielsen* utvivlsomt er en Pajbjerg-Stamme, har det for den Sags Skyld for øvrigt ogsaa mindre at betyde, at man ikke med Sikkerhed kan paavise, ad hvilken Vej den er kommen i den nuværende Ejers Besiddelse.

Avlsmaade: Lbnr. 84 fra Frøavler *Hvidberg*, Holstebro, nedstammer fra Familieavl i 1902, ca. 100 Familier, og de Familier, hvorfra Lbnr. 84 nedstammer, er Lbnr. 4, 6, 9, 32, 60 og 93 og desuden nogle enkelte, meget store og velformede Roer uden for Familieavlen. Atter i 1904 var der Familieavl, men paa Grund af mangelfuld Stambogføring kan Stammens Ejer ikke med Sikkerhed opgive Numrene paa de Underfamilier, hvorefter det Brugsfrø er avlet, som Prøven til Forsøget er udtaget af. Der er blevet avlet Stamfrø paa 6—8 Pd. store Roer i 1903 og 1905. — Angaaende Avlsmaaden for Lbnr. 85 kan kun oplyses, at Stamroerne har vejet 6—8 Pd. pr. Stk. Som ovenfor meddelt, har Anmelderen først anskaffet Stammen i 1906, og fra Vedkommende, som han har købt Stammen af,

har der ikke kunnet skaffes nærmere Oplysninger om Avlsmaaden.

Beskrivelse: Tørstofindholdet er en Del over Middelen, og det samme gælder Masseudbyttet. Toppen er noget over Middelen, og er, sammenlignet med de andre 1. Klasses Stammer, betydelig kraftigere og mere ensartet. Halsen er ikke saa kort som hos de andre 1. Klasses Stammer, men den er ikke for lang, hvad derimod er Tilfældet med de tre Stammer i 3. Klasse, hvor Karakteren er 4 og derover for Hals.

Sammenholder man den originale Pajbjerg-Stamme, Lbnr. 84, med de to andre Pajbjerg-Prøver, Lbnr. 85 og 86, da viser Tabellens Tal, at Nr. 84 og 85 har givet lige mange Centner Roer pr. Td. Ld., men Nr. 84 har en lidt højere Tørstofprocent. Naar Nr. 86 staar nederst i 1. Klasse, er det dens lille Masseudbytte, der er Skyld deri. I Henseende til Grenethed, Halsdannelse, Antal Roer med grønt eller grønligt i Stedet for rødt Hoved samt Flerhalsethed er Nr. 84 betydelig bedre, navnlig end Nr. 85. Hvad Typen angaar, er der omtrent lige mange ovale, men det, der udmærker Nr. 84 fremfor de to andre, er, at hos denne er Flertallet af smuk Kugleform, medens der af Kegleform ikke findes nær saa mange som i Nr. 85. Endelig for tjener det at fremhæves, at ogsaa i Ensartethed overgaar Nr. 84 kendelig Nr. 85 og 86. Som det vil ses, har Familieavlen, som har været gennemført med Nr. 84, sat sit tydelige Spor paa denne Prøve.

Olsgaard-Stammen af Aargang 1908.

Ejer: Gaardejer *Kr. Rasmussen*, Olsgaard, Storehedinge (Lbnr. 82), og Gaardejer *H. Henriksen*, Sierslev, Storehedinge (Lbnr. 81).

Afstamning: Lbnr. 82 er den samme Stamme, som i 1904 var i 1. Klasse, og der skal derfor her kun henvises til Tidsskriftets 12. Bind, Side 22. Lbnr. 81 er anskaffet i 1901 fra *Kr. Rasmussen*, Olsgaard.

Avlsmaade: For Lbnr. 82 opgives der at have været Familieavl. Der er begyndt hermed i 1902, men den har ikke været gennemført saaledes, at den foreløbig kan ventes at have givet sig Udslag i Brugsfrøet. Med Hensyn til Avlsmaaden for Nr. 82 skal i øvrigt kun henvises til Tidsskriftets 12. Bind, Side 22. Hvad Lbnr. 81 angaar, skal anføres, at det eneste, der i

Erklæringen oplyses angaaende Avlsmaaden, er, at Ejeren arbejder paa at faa Tilbøjeligheden til Halsdannelse formindsket.

Beskrivelse: At Olsgaard-Stammen er let at kende fra Pajbjerg-Stammen, fremgaar af Tabellens Tal: Tørstofprocenten er lavere, hvorimod Masseudbyttet er noget større, Toppen er en Del mindre, og Halsen er kortere.

Som det vil ses, ligner de to Prøver af Olsgaard-Stammen meget hinanden, og den Forskel, der er til Stede, synes alene at skyldes det dygtige og energiske Arbejde, som Ejeren af den originale Olsgaard-Stamme har lagt ind i Stammens Forbedring. Det vil saaledes ses, at Nr. 82 er lidt bedre end Nr. 81 i Henseende til Grenethed og Tilbøjelighed til Flerhalsethed, ligesom den har færre med grønt eller grønligt Hoved i Stedet for rødt, og den er noget mere ensartet, baade hvad Top og Rod angaar, end Nr. 81. Ved Omtalen af Avlsmaaden for Stammen af Aargang 1904 fremhæves udtrykkelig, at Ejeren udsøger de noget langagtige Roer, med andre Ord: Ejeren foretrækker de ovale for de kugleformige Roer til Fremavl. I Stammen har Frugten af disse Bestræbelser givet sig tydeligt Udslag, idet nemlig hos Nr. 82 de fleste Roer er ovale, derefter kommer de kugleformede, og der er kun faa af Kegleform. Nr. 82 har flere ovale end nogen anden af de prøvede Stammer med Undtagelse af Nr. 90, en engelsk Sort, der er nederst i 2. Klasse. Hos Nr. 81 er ligeledes kun faa af Kegleform, men derimod er der noget flere af Kugleform end af ovale. Som ovenfor omtalt, er Nr. 81 i 1902 udgaet fra Nr. 82, og der kan næppe være Tvivl om, at det er Nr. 81, der har holdt sig ret uforandret, medens Nr. 82 har forandret sig paa Grund af et maalt bevidst Arbejde fra Ejers Side.

Klank-Stammen af Aargang 1908.

Ejer: Trifolium, Ny Toldbodgade 7, København K.

Afstamning: Stammens tidligere Ejer var Højskoleforstander *J. Nielsen*, Klank, men han har i 1905 solgt Stammen til Trifolium, Kbhvn. Stammen var i 1. Klasse i 1904 og 1905, og her skal derfor, hvad Afstamningen i øvrigt angaar, henvises til Tidsskriftets 12. Bind, Side 22, og 13. Bind, Side 27.

Avlsmaade: Der er drevet Familieavl fra 1900, hvor der blev høstet Frø af 70 Roer hver for sig. I Efteraaret 1901 blev der udtaget til Videreavl Familierne Nr. 21, 16, 12, 4, 18

og 33. Af Nr. 21 og 16 blev der høstet Stamfrø i 1902, og paa Roerne efter dette Stamfrø, som blev udsaaet i Sommeren 1903, blev i 1904 høstet det Handelsfrø, hvorefter den Prøve blev udtaget, som kom i 1. Klasse i 1905. Til Trods herfor kasse-rede *J. Nielsen* alligevel Stammen, begrundet paa, at ved Familieavlen i 1903 havde Familie Nr. 33 vist sig kendelig bedre end alle de øvrige Familier fra 1901, deri altsaa indbefattet Nr. 21 og 16. Ved Familieavlen i 1903 blev om Efteraaret udtaget de Stamroer af Familie Nr. 33, hvorpaa der blev avlet et mindre Parti Stamfrø i 1904. For at skaffe saa meget Stamfrø, som *Trifolium* skulde bruge, blev Stamfrøet fra 1904 formeret, saaledes at der i 1906 blev avlet ca. 1000 Pd. Stamfrø. Dette blev udsaaet samme Sommer, og af det efter dette Stamfrø i 1907 avlede Brugsfrø blev den Prøve udtaget, som deltog i Stammeforsøgene 1908.

Beskrivelse: I Beretningen fra Forsøgene 1904 blev fremhævet, at Klank-Stammen afviger fra Olsgaard-Stammen ved at give betydelig mindre Masseudbytte, men Tørstofprocenten er en Del højere end hos Olsgaard-St. Som Tallene viser, gælder det samme den Stamme, som deltog i Forsøgene 1908. Klank-St. nærmer sig altsaa i denne Henseende noget til Pajbjerg-St., men den er let at kende fra denne ved sin lille Top. Stammen udmærker sig for øvrigt ved at have mindre Hals, færre Roer med grønt eller grønligt Hoved og ved at være mere ensartet end nogen anden af de 1. Klasses Stammer. I Henseende til Grenethed og Flerhalsethed lader Stammen endnu noget tilbage at ønske. Hvad Typen angaar, da kommer den Pajbjerg-St. Nr. 84 saa nær, at de to Stammer med Hensyn til Type ikke vil være lette at kende fra hinanden. Den giver lidt færre ovale end Pajbjerg Nr. 84, men ligesom hos denne er Flertallet af Roerne af smuk Kugleform; af Kegleform findes kun enkelte.

Forskellen mellem den bedste og den ringeste Kaalroestamme er, som Tabel 2 viser, 12.3 Centner Tørstof. Middeltallene for

Stammer af 1. Klasse er	101.9	Centner	Tørstof	pr.	Td.	Ld.
—	2.	—	98.0	—	—	—
—	3.	—	93.3	—	—	—

og sættes 1 Centner Tørstof til 5 Kr., har altsaa de 1. Klasses

Stammer gennemsnitlig i 1908 givet en Afgrøde, der var 43 Kr. mere værd end Afgrøden efter 3. Klasses Stammer. Hvad Ensartetheden angaar, da vil man straks se, at naar den nederste Stamme i 3. Klasse undtages, saa staar de fire andre 3. Klasses Stammer meget tilbage for de 1. Klasses Stammer i Ensartethed.

III. Gulerødder.

Forsøget var anlagt paa Askov Sandmark, ved Borris, Studsgaard og Tylstrup. Paa Grund af uheldige Forhold maatte Forsøget ved Borris kasseres.

Askov Sandmark: Springen foregik hurtig og ensartet, og Plantebestanden var efter Udyndingen fortrinlig. Den stærke Tørke sidst i Juni og først i Juli skadede tilsyneladende ikke Gulerødderne i mindste Maade. Midt i Juni viste der sig hist og her lidt Angreb af Gulerodsfluen.

Studsgaard: Gulerødderne voksede noget langsomt de første to Maaneder, men senere trivedes de godt. Bestanden var god, kun meget faa Spring og ingen Sygdomsangreb.

Tylstrup: Frøet blev saaet under gunstige Vejrforhold og Gulerødderne stod usædvanlig frodigt og kraftigt hele Sommeren.

I Tabel 3 findes opført Middeltallene for Resultaterne fra de tre Stationer, og i Hovedtabel III er angivet de Tal, der er lagte til Grund for Middeltalberegningen. Der har ikke været anstillet Forsøg med Stensballe eller James, men kun med Champion. Tallene for Centner Tørstof pr. Td. Ld. i Tabel 3 viser, at der ikke er mere end 4.2 Centner Forskel paa den bedste og den ringeste Stamme, med andre Ord: der har ikke i Forsøget deltaget særlig gode Stammer, og maaske der overhovedet ikke mere eksisterer særlig gode Champion-Stammer. I hvert Fald er det en Kendsgerning, at Gulerodssvampen de sidste Aar har saa godt som umuliggjort Stamfrøavl af Gulerødder, og at Følgen deraf maa blive, at Stammerne gaar tilbage, er utvivlsomt. Det er dog tænkeligt, at et eller andet Sted en af de gamle 1. Klasses Stammer har bevaret sin gode Ydeevne, og hvis saa er, maa man haabe, at den maa blive anmeldt til den kommende Sommers Forsøg.

Af Stammer, anmeldte fra Frøavlere, fandtes der, som ovenfor omtalt, kun to, men af indkøbte Handelsprøver deltog fem i Forsøgene. At der i 1907 ikke blev anmeldt mere end to Gulerodsstammer, staar sandsynligvis i Forbindelse med, at uheldigt Vejrlig i Sommeren 1907 bevirkede, at flere Gulerods-

Tabel 3. Gulerødder 1908.

Stammens Lbrnr.	Stammens Navn	Ctn. Tørstof pr. Td. Ld.	Ctn. Roer pr. Td. Ld.	Tørstof i pCt. af Roen	Toppen		pCt.			Karakter for Roernes Ensartethed	Klassedeling efter Tørstofudbyttet		
					i Ctn. pr. Td. Ld.	i pCt. af Roen	Grenede	Stoktøbere	Hvide		Askov	Studsgaard	Tylstrup
1. Klasse.													
62	Udenl. Handelsprøve ..	61.6	587	10.5	149	25	4.5	0.8	2.1	2.7	1	1	1
68	do. do. ..	61.2	552	11.1	135	24	4.4	0.5	2.7	4.0	2	1	1
63	Indenl. do. ..	60.4	547	11.1	135	25	3.0	0.5	2.1	2.6	1	2	1
2. Klasse.													
67		59.2	566	10.5	132	24	3.4	0.5	0.8	1.7	2	2	2
60		58.6	547	10.8	141	26	4.1	0.5	1.1	3.1	3	2	2
3. Klasse.													
65		57.9	538	10.8	139	26	4.5	0.4	1.7	3.5	3	3	2
61		57.4	514	11.2	135	26	3.8	0.6	0.7	3.8	3	3	3

avlere, som ellers plejer at deltage i Forsøget, maatte opgive dette, fordi Frøet spirede for daarligt. Det har i tidligere Beretninger jævnlig været fremdraget, at man ikke kan gøre Regning paa, at man gennem Forsøgene kan bestemme Stammens Tørstofudbytte med større Nøjagtighed end et Par Centner. Da nu Forskellen er saa lille mellem Udbyttet for 1. og 2. Klasses Stammer i Forsøget 1908, vil det let forstaaes, at den Mulighed ikke er udelukket, at enkelte som 2. Klasse opførte Champion-Stammer maaske egentlig er 1. Klasses og omvendt. Er der en Forskel af 12—14 Centner Tørstof mellem den bedste og den daarligste Stamme som i Barres- og Kaalroeforsøget, er Klassedelingen af Værdi, derimod er den ret problematisk og for Praksis temmelig betydningsløs, naar Forskellen mellem den bedste og den daarligste Stamme som her kun bliver godt 4 Centner Tørstof.

De tre Stammer, som er komne i 1. Klasse, er alle tre

Handelsprøver, og der bliver derfor i Aar ikke nogen Anledning til at komme ind paa Beskrivelse af nogen Stammer. Den smukkeste og mest ensartede var ubetinget den danske Stamme Nr. 67, der tidligere har været en 1. Klasses Stamme, men nu synes at være gaaet betydelig tilbage i Ydeevne og er i 2. Klasse. Den grimme og mest uensartede er den udenlandske Handelsprøve Nr. 68, som tillige har flest Krydsninger med Vild Gulerod.

IV. Roefrø til Udsæd i 1910.

Til Vejledning for Roedyrkerne kan der være Grund til ligesom i de foregaaende Beretninger at give en samlet Fortegnelse over de 1. Klasses Stammer, der staar til Raadighed i det kommende Foraar.

Runkelroer:

- Barres**, Sludstrup-Stammen af Aargang 1908 (se Side 250).
 — Ferritslev-Stammen af Aargang 1908 (se Side 254).
 — Olsgaard-Stammen af Aargang 1908 (se Side 255).
Eckendorfer, Skafterup-Stammen af Aargang 1906 fra Gdr. N. Jørgensen, Skafterup, Rude.
 — Annebjerggaard-Stammen af Aargang 1906 fra Gdr. Jacob Pedersen, Østerhoved, Skelskør.
 — Ringe-Stammen af Aargang 1906 fra Handelsgartner Eltzholtz, Ringe.
Elvetham, Aaby-Stammen af Aargang 1906 fra Planteskoleejer Rusborg, Odder.
 — Odder-Stammen af Aargang 1906 fra Østjydske Frøavlereforening, Odder.

Kaalroer:

- Bangholm**, Pajbjerg-Stammen af Aargang 1908 (se Side 258).
 — Olsgaard-Stammen af Aargang 1908 (se Side 259).
 — Klank-Stammen af Aargang 1908 (se Side 260).

Turnips:

- Yellow Tankard**, Pajbjerg-Stammen af Aargang 1906 fra Forsøgsleder Karl Jørgensen, Lyngby, og Frøavler J. Hvidberg, Hunsballe, Struer.
Fynsk Bortfelder, Lyngby-Stammen af Aargang 1906 fra Forsøgsleder Karl Jørgensen, Lyngby.
 — Hundslev-Stammen af Aargang 1906 fra Frøavler J. Hansen, Hundslev, Ladby.

Som man vil lægge Mærke til, indeholder Fortegnelsen kun Stammer af Aargangene 1906 og 1908, og det skal udtrykkes

lig betones, at disse Stammer er de eneste, som man til Udsæd i 1910 fra Forsøgsvirksomhedens Side tør indestaa for som sikre 1. Klasses Stammer. Hvorfor de 1. Klasses Stammer fra de første Aars Forsøg er udeladte i Fortegnelsen, skal der nedenfor blive gjort nærmere Rede for.

Man vil erindre, at der har været anstillet Forsøg med Stammer af

Barres, Kaalroer og Gulerødder	Elvetham, Eckendorfer og Turnips
1. Gang i 1900 og 1901	1. Gang i 1902 og 1903
2. — i 1904 og 1905	2. — i 1906 og 1907.
3. — i 1908 og 1909	

Hvert fjerde Aar har altsaa Ejerne af de 1. Klasses Stammer Adgang til at kunne anmelde deres Stammer til fornyet Undersøgelse. Naar Planen for Forsøgene med Rodfrugtstammer er lagt saaledes, at Bedømmelsen med fire Aars Mellemrum kan gentages for de samme Stammer, er Grunden dertil den, at stor Ydeevne hos Roestammer ikke er en konstant Egenskab, som, en Gang erhvervet, holder sig uforandret gennem Aarene. Tværtimod maa det antages, at Ydeevnen uvægerlig gaar tilbage, hvis der udvises Skødesløshed ved Udvalget af Roer til Stamfrøavl, og at der paa den anden Side er Muligheder for, at den kan forøges, naar der drives en rationelt gennemført Stamfrøavl. Som Følge heraf vil det forstaas, at Forsøgenes Dom over Stammerne ikke kan have Gyldighed mere end et begrænset Aaremaal, og foreløbig har man fastsat dette til fire Aar. Til Udsæd i 1910 kan derfor kun Stammer af Aargangene 1906 og 1908 regnes for sikre 1. Klasses Stammer.

Til yderligere Bekræftelse paa Rigtigheden af denne Forholdsregel kunde der hentes adskillige Beviser fra de senere Aars Forsøg; her skal dog kun fremdrages nogle Resultater fra Forsøget i 1908.

I Tabellen for Barres, Side 248, og for Kaalroer, Side 257, finder man i 2. Klasse følgende gamle 1. Klasses Stammer, nemlig:

for Barres	for Kaalroer
Lbnr. 14 (1904)	Lbnr. 80 (1904)
— 9 (1901)	— 83 (1900)
— 21 (1900)	
— 10 (1900)	
— 22 (1900)	
— 11 (1900)	

Det i Parentes vedføjede Aarstal betegner det Aar, da den Stamme, hvorfra Prøven nedstammer, var i 1. Klasse. Som det vil ses, er det saavel af Runkelroer som af Kaalroer over Halvdelen af Stammerne i 2. Klasse, der er forhenværende 1. Klasses Stammer. Ganske vist er det overvejende Flertal Prøver, der nedstammer fra Aargangene 1900 og 1901, men der er dog to, som er Stammer fra Aargangen 1904. Det er altsaa hermed paa-vist, at fra det tilstundende Foraar at regne er de 10 Aar gamle 1. Klasses Stammer fra Forsøgene i 1900 og 1901 meget tvivlsomme og kassable som 1. Klasses Stammer, men tillige, at heller ikke Stammen af Aargang 1904 er til at stole paa. Man ser altsaa heraf, at det er vel begrundet, naar der i Fortegnelsen over sikre 1. Klasses Stammer til Udsæd i Foraaret 1910 kun er opført Stammer af Aargangene 1906 og 1908.

Vilde man dernæst spørge, hvori det kan ligge, at slige 1. Klasses Stammer fra de første Aar ved Forsøgene i 1908 rykker ned i 2. Klasse, da skal der gøres opmærksom paa, at Grunden hertil kan være af dobbelt Natur. Enten kan det være, fordi de paagældende Stammer maaske som Følge af mindre omhyggelig Fremavl er gaaede tilbage i Ydeevne, og i saa Fald behøver Sagen ikke nogen nærmere Forklaring. Men det kunde ogsaa tænkes at være begrundet i, at de Stammer, som ved Forsøgene i 1900 og 1901 var de paagældende Stammers Lige i Ydeevne, er gaaede i den Grad frem i Ydeevne i de forløbne otte Aar, at de ved Forsøgene i 1908 overgaar de gamle 1. Klasses Stammer saa meget i Tørstofudbytte pr. Td. Ld., at disses Plads bliver i 2. Klasse i Stedet for i 1. Klasse. Man maa ikke glemme, at Konkurrencen bliver stedse haardere, idet de bedste Stammer fra de første Aars Forsøg forædles videre, medens paa den anden Side saa godt som alle de daarlige 2. Klasses og alle 3. Klasses Stammer udebliver fra Konkurrencen af den simple Grund, at de kasseres af Frøavlerne efter Modtagelsen af Forsøgsberetningen og erstattes med 1. Klasses Stammer. Paa den Vis sker der altsaa en stadig og jævn Forskydning af Betingelserne for at komme i 1. Klasse, og som Aarene gaar, skærpes Fordringerne til Ydeevne hos de 1. Klasses Stammer. Det er en Selvfølge, at en saadan Forskydning af Fordringerne maa ledsages af en tilsvarende Forskydning af Stammerne, saaledes at mange af de gamle 1. Klasses Stammer fortrænges fra 1. Klasse og ned i

2. Klasse, medens kun et Mindretal er i Stand til at holde Stillingen i 1. Klasse. Man ser derfor ogsaa, at medens der de første Aar var 8 à 9 forskellige Stammer i 1. Klasse, er der nu kun 2 à 3 Stammer, hver indsendt fra flere Frøavlere.

Gamle 1. Klasses Stammer, hvis Navne mangler paa ovenstaaende Fortegnelse over 1. Klasses Stammer til Udsæd i Foraaret 1910, kan man med Lethed vogte sig for. Noget vanskeligere vil det blive for Roedyrkeren at være paa sin Post over for Frø, der falbydes under samme Stammenavn som Stammerne af 1. Klasse, men som ikke giver større Udbytte end 2. og 3. Klasses Stammer. Meget af det Frø, der gaar i Handelen, er nemlig af denne Slags, og Roedyrkeren er derfor stærkt interesseret i, hvorledes han kan sikre sig imod at faa saadant Frø til Udsæd.

Til Belysning af dette Forhold skal for det første fra Stammeforsøgene i 1908 fremdrages, at der af Sludstrup Barres og Pajbjerg Kaalroe foruden de Prøver, der kom i 1. Klasse (jvf. Tab. 1 og 2) tillige har deltaget nogle Prøver, som ikke er 1. Klasses, men kun 2. Klasses Stammer. Ser man bort fra de to Stamme-Ejeres Prøver, som begge kom i 1. Klasse, var Forholdet dette, at af Sludstrup Barres kom tre Prøver i 1. Klasse, to Prøver i 2. Klasse; af Pajbjerg Kaalroe kom to Prøver i 1. Klasse, en Prøve i 2. Klasse. Der har altsaa været indsendt Prøver fra fem Frøavlere, som har haft Fremavl af Sludstrup Barres, og fra tre Frøavlere, som har haft Fremavl af Pajbjerg Kaalroe. Fra Lærer *Michelsen*, Sludstrup, har de fem Frøavlere i 1901 faaet Frø, som er saaet ud første Gang i 1902. Udgangspunktet for Fremavlen har altsaa været det samme, og ligeledes har den Tid, i hvilken de har arbejdet med Stammen, været ens for alle fem Frøavlere. Følgelig maa Aarsagen til, at de tre Frøavlere faar deres Prøver i 1. Klasse, og de to kun opnaar 2. Klasse, antages at være den, at de tre har gennemført Frøavlen bedst. Ganske det tilsvarende gælder de tre Pajbjerg-Frøavlere; atter her ligger Fejlen formentlig i, at den ene Frøavler har anvendt mindre Omhu ved Avlen end de to andre.

Ovenfor blev det paavist, at fordi en Stamme var i 1. Klasse ved Forsøgene i 1900 og 1901, er det paa ingen Maade givet, at den ogsaa ved Forsøget i 1908 vedblivende er en 1. Klasses Stamme. Hermed stemmer det godt, naar det af de

nylig omtalte Resultater fra Forsøget med Prøver af Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer fremgaar, at fordi der blandt de Frøavlere, som har Fremavl af Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer, er enkelte, som ved Forsøget 1908 opnaar 1. Klasse, kan man paa ingen Maade deraf slutte, at ogsaa alle de mange andre Fremavlere af Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer i 1908 har opretholdt Stammens Ydeevne. Havde der ogsaa været Prøver fra disse sidstnævnte Frøavlere i Forsøget 1908, vilde de sandsynligvis være komne i 2. eller maaske i 3. Klasse. At disse Fremavlere ogsaa selv er af denne Mening, og at de derfor har anset det for haabløst at anmelde deres Stamme, derpaa synes det Faktum at tyde, at det kun er ganske undtagelsesvis, at Fremavlere, som har nøjedes med en slet og ret Formering af det Frø, de i 1901 har købt, uden at foretage noget som helst for Stammens Forbedring, har anmeldt Prøve af deres Stamme til Forsøgene. Paa den anden Side kan man gaa ud fra som givet, at enhver Frøavler, der har anvendt Flid og Omhu paa sin Stammes Forædling, ikke lader være at melde den til Forsøgene. Selvfølgelig maa det jo nemlig være disse Fremavlere magtpaaliggende at komme til Klarhed over, om de Ofre, de har bragt, har baaren Frugt, og om der er Udsigt til, at Løn for deres Anstrængelser vil blive dem til Del. De Fremavlere af Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer derimod, som ikke har paadraget sig nogen Bekostning og intet har gjort for at ophjælpe deres Stammes Ydeevne, har ingen særlig Anledning haft til at anmelde deres Stamme, og ud fra den rigtige Betragtning, at Fremgang kun naas gennem Arbejde, har disse paa Forhaand været klare over, at det eneste, der kunde ventes af en Undersøgelse ved Statens Forsøgsstationer, var Oplysning om, hvor stor Tilbagegangen havde været, men at faa det fastslaaet, har de ikke nogen Fordel af, og derfor anmelder de ikke deres Stammer.

I Foraaret 1910 vil over Halvdelen af det Runkelroefrø, der udbydes paa det hjemlige Frømarked, være af Sludstrup-Stammen og over Halvdelen af Kaalroefrøet være af Pajbjerg-Stammen. Tillige vil det være første Gang, at det er Stammer af tre Aargange, som Roedyrkeren kommer til at staa over for Valget af. Det bliver

Sludstrup- eller Pajbjerg-Stammer af Aargang 1900—01

—	—	—	1904—05	og
—	—	—	1908.	

Stammer af Aargang 1908 kan kun de tre til fire i Fortegnelsen nævnte Stammeejerere levere Frø af, og det bliver derfor kun nogle faa Tusinde Pund, der kommer i Handelen af disse. Af Aargangene 1900—01 og 1904—05, derimod, kommer der Frø i Handelen fra den store Mængde Frøavlere, som har drevet Fremavl af Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer af nævnte Aargange. Det bliver derfor adskillige Hundrede Tusinde Pd. Frø, avlet efter Stammer fra Aargange 1900—01 og 1904—05, der kommer i Handelen i Foraaret 1910. De faa Tusinde Pd. Frø, avlet efter 1. Klasses Stammer af Aargang 1908, vil utvivlsomt hurtig blive udsolgte. For de fleste Roedyrkere kommer Valget ved Indkøb af Sludstrup- eller Pajbjerg-Frø i Foraaret 1910 derfor væsentligt til at staa mellem Frø efter Fremavl af Stammer af Aargang 1900—01 eller Stammer af Aargang 1904—05.

Hvad nu for det første Stammer af Sludstrup og Pajbjerg af Aargang 1900—01 angaar, da blev det ovenfor paavist, at man gennem Stammeforsøget 1908 havde udsondret de faa, gode Stammer, og at derfor hele Resten kun er 2. eller maaske 3. Klasses Stammer. Disse faa, gode Stammer er opførte i Fortegnelsen Side 264 under Navn af Sludstrup-Stamme af Aargang 1908 og Pajbjerg-Stamme af Aargang 1908. I Stedet for det gamle Navn, som disse Stammer hidtil har baaret: henholdsvis Sludstrup- eller Pajbjerg-Stamme af Aargang 1900—01, vil de altsaa for Eftertiden komme til at gaa i Handelen under det ny Navn: Sludstrup- eller Pajbjerg-Stamme af Aargang 1908. En Forveksling af disse nye 1. Klasses Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer af Aargang 1908 med de mange daarlige Understammer efter de gamle Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer af Aargang 1900—01 er derfor ikke mulig, naar blot Roedyrkeren forlanger Aargangen opgivet. Roedyrkeren vil ikke undlade at sikre sig paa denne Maade, saafremt han holder sig for Øje, at de Understammer af Sludstrup (eller Pajbjerg) af Aargang 1900—01, hvoraf der kommer Frø i Handelen i Foraaret 1910, er at betragte som Udskud, der er blevet tilbage, efter at der gennem Forsøget i 1908 er foregaaet en Udskillelse af de eneste Stammer, der duer.

Der er nu gaaet 9—10 Aar, siden de Forsøg blev anstillede, ved hvilke Sludstrup- og Pajbjerg-Stammerne af Aargang 1900—01 kom i 1. Klasse, og det vilde derfor være et be-

klageligt Vidnesbyrd om, at Udviklingen var gaaet i Staa, hvis de Stammer, der var de bedste i 1900, vedblivende var de bedste ogsaa i 1910. Det kan derfor heller ikke forundre nogen, at man fra Forsøgsvirksomhedens Side maa advare Roedyrkeren mod at købe Frø af disse 10 Aar gamle 1. Klasses Stammer og maa tilraade Frøavlerne at kassere disse Stammer og erstatte dem med Sludstrup- eller Pajbjerg-Stammer af Aargang 1908, som værdige Afløsere af de oprindelige Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer. Indtil videre vil Frø af disse nye 1. Klasses Stammer være let sælgeligt, men selvfølgelig, den Tid kommer, da ogsaa disse bliver forældede og maa kasseres.

Roedyrkere, som vil sikre sig godt Frø til Udsæd i Foråret 1910, og som kommer for sent til at faa Frø af Sludstrup- eller Pajbjerg-Stammen af Aargang 1908, staar der altsaa ikke anden Udvej aaben end at købe Frø af 1. Klasses Stammer af Aargang 1904—05. Fuld Sikkerhed har man ganske vist ikke for, at disse 5—6 Aar gamle Stammer staar paa Højde med de nyeste 1. Klasses Stammer fra 1908. Maaske kan enkelte være rykkede ned, saa de staar blandt de øverste i 2. Klasse, som Tilfældet var med de to Side 265 omtalte Stammer (Nr. 14 og 80) fra Forsøget 1908, men i hvert Fald vil Risikoen ved at købe Frø af Stammer af Aargang 1904—05 være for intet at regne mod det Tab, man udsætter sig for ved at købe Frø af Stammerne af Aargang 1900—01.

Man vil lægge Mærke til, at i den første fireaarige Periode, 1902—06, kunde det være Roedyrkeren tilstrækkelig Borgen, naar Frøavleren opgav Navnet Sludstrup eller Pajbjerg, og Køberen behøvede ikke at forlange Sikkerhed for Aargangen. Efter at Stammeforsøgene i 1904—05 havde fremdraget enkelte nye Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer, som altsaa blev Stammer af Aargang 1904—05, begyndte man saa smaat ved Køb og Salg at opgave Aargangene; men da der ikke var nogen større Forskel paa de 1. Klasses Stammer af Aargang 1904—05 og 1900—01, var der endnu ingen, der tillagde Aargangen syn- derlig Betydning. For Eftertiden, derimod, vil Forholdet være vendt om, idet Hovedvægten herefter vil blive lagt fuldt saa meget paa Aargangen som paa Stammenavnene. Før var det jo nemlig saaledes, at der kun eksisterede gode Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer, nu derimod gaar der baade gode og daar- lige Sludstrup- og Pajbjerg-Stammer i Handelen, og Køberen

kan kun skelne de forældede fra de gode, naar Aargangen og Avlerens Navn opgives.

Der har i de foregaaende Forsøgsberetninger været meddelt Oplysning om den Frømengde, som 1., 2. og 3. Klasses Stammer repræsenterer, i Henhold til Frøavlernes Opgivelse

Tabel 4. Oversigt over de i Forsøget 1908 deltagende Stammers Oprindelse og Alder samt Frøpartiets Størrelse i 1907.

Klassen ved Forsøg i 1908	Antal Prøver	Stammens Navn	Stammens Aargang	Avlet Pd. Frø i Efteraar 1907
Runkelroer.				
I	6 Gengangere	4 Sludstrup . . . 1 Olsgaard . . . 1 Ferritslev . . .	1900—01 1900—01 1904—05	27,600 1,600 1,000
II A. bedste Halvdel	4 Gengangere 2 Nye	1 Rosted. 1 Olsgaard. 1 Hyllested 1 Sludstrup Intet Navn	1904—05 1900—01 1900—01 1900—01 —	2,560 4,000 1,500 25,000 2,400
II B. ringeste Halvdel	3 Gengangere 1 Genganger 2 Nye	1 Sludstrup 1 Hyllested 1 Ferritslev Intet Navn Intet Navn	1900—01 1900—01 1899—1900 — —	1,500 1,000 1,500 1,000 2,200
III	1 Genganger 2 Nye 1 Ny	Intet Navn Intet Navn Handelsprøve	— — —	1,300 4,100 —
Kaalroer.				
I	6 Gengangere	3 Pajbjerg 2 Olsgaard 1 Klank	1900—01 1904—05 1904—05	31,000 3,350 30,000
II A.	2 Gengangere	1 Hvidbjerg 1 Pajbjerg	1904—05 1900—01	16,000 14,400
II B.	1 Ny	Handelsprøve	—	—
III.	4 Nye	Handelsprøver	—	—

med Hensyn til Frøbeholdningens Størrelse i det Aar, da Frøprøven til Forsøget blev udtaget. I Tilknytning til, hvad der ovenfor er oplyst angaaende Frømarkedet i Foraaret 1910, kan en saadan Angivelse af Frøpartiernes Størrelse muligvis være af nogen Interesse. I Tabel 4 findes Tallene herfor i Rubrikken til højre. Samtlige Barres- og Kaalroepøver, der har deltaget i Forsøgene 1908, er medtagne i Tabellen, og den giver derfor tillige et Overblik over, hvorledes nye Prøver og Gengangerne, d. v. s. Stammer, som har deltaget i foregaaende Aars Forsøg, fordeler sig mellem 1., 2. og 3. Klasse. Gengangerne er saa godt som altid Stammer, der ved tidligere Aars Forsøg har været i 1. Klasse. Af Barres er der dog to Gengangere, som ikke nedstammer fra 1. Klasses Stammer, og hvor Stammen derfor intet Navn har. De paagældende to Stammer kom allerede i 2. og 3. Klasse første Gang, de deltog i Stammeforsøgene, og efter at de paagældende Stammeejere havde faaet Underretning om dette Resultat, kasserede de begge deres Stammer. Naar alligevel de samme Stammer blev anmeldte igen, er Sammenhængen den, at de til Forsøget i 1908 er anmeldte af to Frøavlere, som havde købt Stamfrø af Stammens oprindelige Ejere, inden de omtalte Forsøg var anstillede, og da de havde haft Fremavl af Stammen fra den Tid af, var der Mulighed for, at den kunde være gaaet frem i Ydeevne. Som det fremgaar af Tabellen, er blandt de

22 Runkelroestammer

	1. Klasse	2. Klasse		3. Klasse
		bedste	ringeste	
13 gamle 1. Klasses Stammer.....	6	4	3	0
2 gamle 2. eller 3. Klasses Stammer	0	0	1	1
7 nye Stammer	0	2	2	3

14 Kaalroestammer

8 gamle 1. Klasses Stammer.....	6	2	0	0
5 nye Stammer	0	0	1	4

Det er en Tilfredsstillelse at se, at paa de nye Stammer er det øjensynligt 3. Klasse, der øver den største Tiltrækningskraft, medens derimod Efterkommerne efter de gamle 1. Klasses Stammer lægger Beslag paa alle Pladserne i 1. Klasse. For hvert Aar, der gaar, vil der være mindre Udsigt til, at der blandt hidtil uprøvede, nye Stammer skulde kunne findes en

1. Klasses Stamme. Som man vil lægge Mærke til, synes det, som om man har haft det Held, at de bedste Barres- og Kaalroe-Stammer, der overhovedet eksisterede, straks fra første Færd deltog i Stammeforsøgene. Hvis dette ikke havde været Tilfældet, vilde jo nemlig ikke, som Tilfældet er, alle Navnene paa 1. Klasses Stammer af Aargang 1908 have været gamle Bekendte fra de foregaaende Aars Forsøg. Navnlig paa Frømarkedet herhjemme har denne Omstændighed haft en gavnlig Indflydelse. Før Stammeforsøgenes Tid hidrørte det Roefrø, der gik i Handelen, fra et Utal af Stammer, hvoraf kun nogle ganske enkelte var gode, medens hele Resten var middelmaadige eller slette Stammer. Nu derimod er Forholdet byttet om, idet Frøet af de gode Stammer har bredt sig saa stærkt paa Frøet af de daarlige Stammers Bekostning, at der er Udsigt til, at det gode Frø ad Aare kan blive saa godt som eneraadende paa Frømarkedet. Om dette skal naas før eller senere, afhænger for en væsentlig Del af, hvor lang Tid det tager, før Salg af Roefrø med Garanti for Aargang bliver almindelig Skik og Brug, men at det gode Roefrø allerede nu indtager en saa dominerende Plads paa det danske Frømarked, som det faktisk gør, skyldes for en væsentlig Del den heldige Omstændighed, at de 1. Klasses Stammer, som var de mest lovende ved de første Forsøg, ogsaa gennem de senere Forsøg i 1904—05 og nu i 1908 har vist sig som de bedste.

V. Forsøg med udenlandske Rodfrugtsorter.

Hvert Aar, siden Forsøgene med Rodfrugtstammer tog deres Begyndelse i 1900, har der foruden Rodfrugtstammer fra danske Frøavlere tillige været medtaget nogle indkøbte, udenlandske Rodfrugtsorter. I de tidligere Beretninger har der ikke været Lejlighed til nærmere at omtale disse Prøver, og der kan derfor være Grund til at give en samlet Oversigt over de gennem de forløbne 9 Aar indvundne Erfaringer.

Frøet er indkøbt enten direkte eller under Haanden og fra de største og bedste Frøfirmaer i Tyskland, Frankrig og England. Formaalet med at medtage de udenlandske Sorter i Stammeforsøgene har særlig været at faa paalideligt Indblik i, hvorvidt de danske Stammer kan maale sig med Udlandets Sorter. Tillige havde man dog selvfølgelig den Bagtanke, at

hvis der en Gang skulde vise sig en særlig god Stamme blandt de udenlandske, da hurtigst muligt at sørge for dens Indførelse og Fremavl her i Landet. Det kan imidlertid straks paa Forhaand oplyses, at de Forventninger man i saa Hensende nærede, hidtil kun har bragt Skuffelse. Den eneste Gang, der har været en virkelig god udenlandsk Stamme i Forsøget, var det første Aar, hvor en skotsk Bangholm stod øverst i 1. Klasse. Hvert Aar, naar der efter den Tid har været anstillet Kaalroeforsøg, er der paany forskreven en eller flere Prøver af Bangholm fra det samme Firma, men forgæves: Prøverne har alle kun været 2. eller 3. Klasses Stammer. Sandsynligvis er Sammenhængen den, at de store Verdensfirmaer ofte fører enkelte Smaapartier, indkøbte hos tilfældige Avlere, foruden deres store Partier, avlede i Kontraktavl efter deres eget Stamfrø. Det er sandsynligvis Frø fra et saadant lille Parti, der ved et Tilfælde er sendt af Firmaet til Forsøgene, og at det ikke er lykkedes senere at faa en Prøve af den samme Stamme, kan derfor ikke undre.

I alt er der anstillet Forsøg med 30 udenlandske Runkelroeprøver og 17 Kaalroeprøver, og i Hovedtabel IV er Navnene paa de prøvede Sorter angivne samt paa Byen, hvor den paagældende Frøhandler bor. Der er for hver enkelt Prøve opgivet dens Løbenummer i Forsøget, og da Forsøgsaaret tillige er anført, kan Læsere, der har Interesse af at gøre sig nærmere bekendte med Masseudbyttet, Tørstofprocenten eller andre Egenskaber hos denne eller hin udenlandske Sort, fra Forsøgsberetningernes Tabeller i Teksten og Hovedtabellerne let samle de Oplysninger, som ønskes. Det Tal, der findes til højre i Hovedtabel IV er Forholdstal for Tørstofudbyttet pr. Td. Ld., naar Middeltallet for 1. Klasses Stammer det paagældende Aar sættes = 100.

Af Middeltallene i Hovedtabel IV fremgaar, at gennemsnitlig har de udenlandske Sorter

af Runkelroer givet 10.8 Centner Tørstof pr. Td. Ld.
 - Kaalroer — 10.1 — — —

mindre end de danske 1. Klasses Stammer.

Sammenstiller man Middeldudbyttet af vore danske 3. Klasse og 1. Klasses Stammer (jvf. Hovedtabel V), viser det sig, at gennemsnitlig har de 3. Klasses Stammer

af Runkelroer givet 9.1 Centner Tørstof pr. Td. Ld.

- Kaalroer — 11.1 — — —

mindre end de 1. Klasses Stammer.

Det fremgaar altsaa heraf, at Forskellen mellem de 47 udenlandske Sorter og de danske 1. Klasses Stammer er omtrent den samme som mellem danske 3. og 1. Klasses Stammer, og det er dermed fastslaaet, at disse udenlandske Sorter ikke er bedre end de danske 3. Klasses Stammer. Rodfrugtdyrkerne maa derfor advares imod at købe Frø af udenlandske Sorter, før de har været prøvede i Statens Dyrkningsforsøg med Rodfrugtstammer.

Af og til kan der forekomme udenlandske Sorter, som udmærker sig ved stort Masseudbytte og ualmindelig smukt Udseende, men som dog alligevel er værdiløse. Saaledes var den engelske Kaalroesort, New Breed of Swede »Superlative«, der staar nederst i 3. Klasse ved Forsøgene i 1908 (jvf. Tabel 2, Side 257), en af de smukkeste Kaalroer, vi nogen Sinde har haft i Forsøgene. Som Tallene viser, har den bedre Karakter for Ensartethed, Grenethed og Halsdannelse end nogen af de andre Stammer, og i Masseudbytte er den blandt de bedste, men Tørstofprocenten er saa forbausende lav, at der kun een Gang før i Forsøgene har været en Kaalroe med saa lavt Tørstofindhold; det var i det første Forsøgsaar, hvor en udenlandsk Sort, nemlig den norske Kaalroe: Trondhjem-Kaalrabi, ved Forsøget i 1900 kom nederst i 3. Klasse (jvf. Tidsskriftets 8. Bind, Side 157). Ligesom hos den engelske Sort er Karakteren for Ensartethed, Grenethed og Halsdannelse langt bedre end hos de andre Stammer, og i Masseudbytte er den betydelig bedre end nogen anden af de i 1900 prøvede Stammer, men det er atter her den meget lave Tørstofprocent, der tvinger den ned i 3. Klasse. For at man ikke skal tro, at »Superlative« og Trondhjem-Kaalroe er Synonymer, skal kun oplyses, at den første er rødhovedet og oval, den sidste grøn-hovedet og kugleformet. I Skønhed og Størrelse overgaar disse to Sorter, som for øvrigt flere andre af de udenlandske Sorter, kendelig vore danske Stammer. Der kan derfor være Grund til at minde om, at dette ingen Betydning har, thi Kørne betaler ikke for, hvad der tager sig ud, men ene og alene for Kvaliteten.

Til Slutning kan der maaske endnu være Grund til at paapege, at det af Middeltallene for de udenlandske Sorter fremgaar, at de udenlandske Barres og Barres lignende Sorter staar mere tilbage for de danske 1. Klasses Barres, end de udenlandske Eckendorfer staar tilbage for danske 1. Klasses Eckendorfer. Med andre Ord, det synes, som de danske Frøavlernes Arbejde har givet sig stærkere Udslag paa Barres end paa Eckendorfer, men, som bekendt, er der ogsaa mange Gange flere danske Frøavlere, der har arbejdet med Barres end med Eckendorfer. Hertil kommer, at medens Barres vandt Indpas her i Landet i Tredserne, blev Eckendorfer først udbredt 15—20 Aar senere.

Forholdstallene for Centner Tørstof pr. Td. Ld. af udenlandske Sorter, naar Tørstofudbyttet efter danske 1. Klasses Stammer sættes = 100, er for

Barres		Eckendorfer	
1900	87.6	1903	95.8
1901	86.6	1906	93.8
1904	86.8	1907	97.6
1905	85.4		

Ved at sammenholde Tallene for Tørstofudbyttet i det første og det sidste Forsøgsaar synes der, hvis man antager, at de udenlandske Sorters Ydeevne har været uforandret, at være en Antydning af Fremgang for de danske 1. Klasses Barres, derimod for de 1. Klasses Eckendorfer nærmest Tilbagegang eller Stilstand.

Hovedtabel III.

Gulerodsstammer 1908.

Stammens Lbnr.	Ctn. Tørstof pr. Td. Ld.			Ctn. Roer pr. Td. Ld.			Tørstof i pCt. af Roen			Ctn. Top pr. Td. Ld.			Top i pCt. af Roen			pCt. Grenede			pCt. Stokløbere			pCt. Hvide			Karkter for Ens- artethed		
	Askov	Studsgaard	Tylstrup	Askov	Studsgaard	Tylstrup	Askov	Studsgaard	Tylstrup	Askov	Studsgaard	Tylstrup	Askov	Studsgaard	Tylstrup	Askov	Studsgaard	Tylstrup	Askov	Studsgaard	Tylstrup	Askov	Studsgaard	Tylstrup	Askov	Studsgaard	Tylstrup
60	58.5	51.2	66.2	552	445	643	10.6	11.5	10.8	144	116	164	26	26	25	1.8	6.0	4.6	0.8	0.8	0.8	0.7	1.2	1.5	3.1	3.8	3.0
61	58.8	50.9	62.0	530	428	585	11.1	11.9	10.7	147	105	152	28	25	26	2.1	4.7	3.2	1.2	0.1	0.2	0.8	1.0	0.2	3.4	3.0	3.5
62	61.6	54.7	68.4	598	493	671	10.3	11.1	10.2	159	116	173	26	24	26	2.0	6.3	5.1	1.3	0.1	0.5	2.0	4.0	0.4	2.4	2.8	3.5
63	61.5	51.7	68.1	564	446	631	10.9	11.6	10.8	140	111	155	25	25	24	1.9	6.8	0.4	0.7	0.1	0.6	1.0	1.2	4.1	2.6	2.8	2.5
65	58.2	48.9	66.7	544	429	640	10.7	11.4	10.4	146	109	163	27	26	25	2.5	7.8	3.2	0.6	0.3	0.8	1.5	1.5	2.2	4.0	3.0	3.5
67	60.5	51.8	65.7	593	454	650	10.2	11.3	10.1	142	107	146	24	24	23	1.4	6.8	2.5	1.3	0.1	0.0	0.3	0.7	0.0	2.0	1.5	1.5
68	59.4	55.0	69.2	540	474	641	11.0	11.6	10.8	139	111	156	26	23	24	2.0	7.8	3.4	0.9	0.2	0.8	0.7	2.3	5.1	3.5	4.0	4.5

Hovedtabel I.

Barrestammer

Stammens Lbnr.	Ctn. Tørstof pr. Td. Ld.				Ctn. Roer pr. Td. Ld.				Tørstof i pCt. af Roen				Top i pCt. af Roen			
	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte
1	72.1	97.9	102.3	84.7	606	816	811	683	11.9	12.0	12.6	12.4	28	44	29	21
2	62.8	85.2	97.5	80.0	542	716	780	656	11.5	11.9	12.5	12.3	28	43	26	17
3	67.7	95.9	103.6	85.3	555	767	816	688	12.2	12.5	12.7	12.4	25	41	25	18
4	72.6	95.5	105.4	85.6	610	783	850	719	11.9	12.2	12.4	11.9	25	38	24	16
5	70.4	94.8	104.8	85.5	597	771	825	701	11.8	12.2	12.7	12.2	28	40	24	16
6	73.1	98.7	104.8	89.9	614	809	825	731	11.9	12.2	12.7	12.3	29	42	27	19
7	71.0	93.1	101.7	85.8	577	757	788	665	12.3	12.9	12.9	12.9	26	42	26	18
8	76.2	103.1	103.2	88.6	635	838	846	720	12.0	12.3	12.2	12.3	22	33	23	15
9	72.1	103.5	106.0	87.1	601	835	822	714	12.0	12.4	12.9	12.2	22	35	23	15
10	71.5	98.2	102.6	82.7	616	825	841	719	11.6	11.9	12.2	11.5	16	23	16	10
11	74.0	104.6	105.4	89.7	673	902	893	794	11.0	11.6	11.8	11.3	18	28	15	12
12	73.8	106.9	105.5	91.2	615	869	844	760	12.0	12.3	12.5	12.4	23	37	22	17
13	73.8	101.8	109.1	91.3	659	821	880	761	11.2	12.4	12.4	12.0	25	35	23	16
14	74.0	102.1	105.5	87.8	638	858	851	757	11.6	11.9	12.4	11.8	21	29	21	13
16	70.4	95.6	104.3	90.4	612	797	869	760	11.5	12.0	12.0	11.9	25	38	24	16
17	71.2	102.1	106.9	90.5	593	810	855	742	12.0	12.6	12.5	12.2	26	38	25	19
18	64.7	94.2	97.9	76.4	605	834	866	728	10.7	11.3	11.3	10.5	13	19	12	8
19	73.9	99.5	105.4	85.1	691	873	901	740	10.7	11.4	11.7	11.5	21	27	18	14
21	71.7	100.6	107.1	89.1	588	774	805	675	12.2	13.0	13.3	13.2	29	42	25	19
22	69.2	101.6	104.4	83.9	558	788	779	671	12.4	12.9	13.4	12.5	27	37	24	15
23	74.7	106.4	106.2	85.6	661	902	878	744	11.2	11.8	12.1	11.5	23	35	22	16

Hovedtabel II.

Kaalroestammer

Stammens Lbnr.	Ctn. Tørstof pr. Td. Ld.				Ctn. Roer pr. Td. Ld.				Tørstof i pCt. af Roen				Top i pCt. af Roen			
	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup
80	93.5	92.1	118.5	93.4	806	869	996	907	11.8	10.6	11.9	10.8	9	13	12	18
81	98.8	92.9	124.9	90.5	793	868	999	854	12.4	10.7	12.5	10.6	9	12	12	18
82	96.8	93.0	127.8	92.3	774	845	1052	879	12.5	11.0	12.1	10.5	9	11	13	17
83	95.7	90.6	115.6	88.4	748	774	889	782	12.8	11.7	13.0	11.3	11	14	15	23
84	97.4	92.2	127.5	98.4	779	823	973	871	12.5	11.2	13.1	11.3	11	14	15	21
85	97.9	92.7	121.0	93.2	777	820	968	863	12.6	11.3	12.5	10.8	11	16	16	19
86	94.6	92.6	122.2	94.0	757	785	912	832	12.5	11.8	13.4	11.3	10	16	16	22
87	93.8	95.1	125.1	90.7	739	813	948	796	12.7	11.7	13.2	11.4	8	12	13	23
88	93.7	85.2	114.0	79.4	721	761	898	728	13.0	11.2	12.7	10.9	15	19	19	27
90	89.7	85.5	117.2	73.3	816	847	1065	753	11.0	10.1	11.0	9.8	5	9	8	13
91	89.0	87.8	116.8	87.2	742	801	953	815	12.2	10.9	12.2	10.7	12	17	18	26
92	86.1	88.7	114.6	83.7	689	771	875	728	12.5	11.5	13.1	11.5	11	13	12	23
94	91.9	88.8	113.9	93.5	747	779	911	882	12.3	11.4	12.5	10.6	11	16	15	21

1908.

Ctn. Top pr. Td. Ld.				pCt. Grenede				pCt. Stokløbere				pCt. Halsroer				Karakter for Roernes Ensartethed			
Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte
171	358	231	141	1.5	4.4	0.2	6.2	0.7	0.3	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	2.7	3.0	2.0	2.5
153	308	203	111	2.5	8.4	0.9	10.4	2.2	0.5	0.1	0.8	0.5	1.2	0.0	3.6	2.9	3.5	4.0	3.8
140	316	206	121	1.3	6.7	0.3	7.8	3.3	1.2	0.3	1.3	1.3	1.0	0.0	2.8	3.6	4.0	4.0	3.3
154	296	205	117	1.1	3.9	0.1	3.2	0.8	0.3	0.0	0.6	1.1	0.3	0.0	1.0	2.5	2.3	2.0	1.9
166	305	203	116	2.2	5.4	0.3	6.6	2.4	0.7	0.1	0.6	1.1	0.5	0.0	1.2	3.3	3.0	3.0	3.6
177	337	223	139	2.7	6.8	0.2	7.6	1.3	0.3	0.0	1.0	0.8	1.0	0.0	1.2	2.7	3.2	3.0	3.1
152	318	210	120	3.4	7.8	0.2	6.2	2.5	0.3	0.1	1.2	0.6	0.3	0.0	2.2	3.3	3.5	3.6	4.3
143	282	194	110	1.7	6.5	0.4	6.1	0.9	0.3	0.2	2.6	0.0	0.3	0.0	0.6	1.9	2.2	2.0	2.1
136	295	187	108	1.3	5.7	0.2	6.3	1.3	1.0	0.1	1.4	0.7	0.3	0.0	1.0	3.3	3.0	3.0	3.4
101	189	137	74	4.6	7.0	0.5	6.1	2.3	1.3	0.1	1.6	2.3	2.9	0.0	8.4	3.0	2.2	2.0	1.3
122	255	140	93	3.4	7.1	0.4	8.1	1.9	1.2	0.1	0.6	1.1	1.2	0.1	3.9	2.6	1.5	2.0	1.3
143	320	187	130	2.5	11.2	2.1	8.7	1.5	0.5	0.1	2.2	0.0	0.0	0.0	1.6	2.7	3.0	3.0	3.1
164	286	207	116	2.6	10.4	0.5	8.3	0.4	0.0	0.0	0.4	0.7	0.5	0.0	0.4	2.4	2.3	3.0	2.3
134	251	169	100	0.4	3.2	0.2	3.6	0.9	0.7	0.1	0.3	0.2	0.0	0.0	1.5	2.4	2.0	2.0	2.1
152	301	208	123	2.4	6.7	0.3	8.1	0.4	0.7	0.1	0.2	0.2	0.3	0.0	0.4	3.0	2.3	3.0	2.6
158	311	215	139	2.0	11.7	0.3	9.3	5.1	3.3	0.4	4.7	1.1	0.8	0.0	4.2	3.6	3.2	2.0	3.5
78	155	100	56	1.5	4.7	0.1	1.2	0.0	0.2	0.0	0.2	0.2	1.9	0.0	2.6	3.4	2.0	2.0	2.3
144	239	155	99	0.7	3.2	0.1	5.2	1.3	1.0	0.2	0.3	0.7	1.2	0.0	1.6	1.9	2.0	1.0	2.3
168	329	197	128	3.5	11.6	0.2	6.3	1.3	0.3	0.0	1.6	0.2	0.3	0.0	1.3	2.6	3.0	3.0	2.3
153	289	184	102	3.0	6.3	0.2	7.5	0.0	0.0	0.1	0.3	0.4	0.3	0.0	0.4	2.7	2.5	3.0	3.4
151	315	192	121	3.3	8.6	0.7	7.5	0.2	1.9	0.1	0.9	0.6	1.4	0.0	3.3	2.4	3.2	2.0	2.3

1908.

Ctn. Top pr. Td. Ld.				Karakter for Roernes Ensartethed												pCt. Flerhalsede			
				Grenethed				Halsdannelse											
Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Tylstrup
79	109	118	161	3.0	3.1	3.0	4.0	3.0	3.6	3.3	3.5	2.0	1.4	2.0	2.5		0.7		5.2
68	101	123	151	3.0	2.7	2.0	3.0	3.0	2.4	2.5	3.0	2.0	1.7	1.3	2.5		1.6		5.3
50	95	128	149	2.0	2.9	2.0	2.5	3.0	2.0	2.3	2.0	2.0	1.9	1.3	2.0		1.2		3.3
81	109	129	183	3.0	3.6	3.0	3.0	3.0	3.4	3.0	4.0	3.0	2.9	1.3	2.5		2.3		7.3
83	117	147	183	3.0	2.7	2.0	2.0	3.0	2.1	2.3	2.5	3.0	2.6	1.3	2.5		0.7		5.4
89	130	154	165	3.0	3.0	3.0	3.5	3.0	3.0	3.0	3.5	3.0	2.4	2.5	3.5		2.6		7.7
77	126	146	185	3.0	2.6	2.0	3.0	3.0	2.1	2.3	2.5	3.0	2.0	1.5	3.5		1.9		5.2
54	98	121	170	3.0	2.1	2.0	2.0	3.0	2.4	2.3	2.5	2.0	1.3	1.5	2.0		4.2		7.5
104	142	178	199	4.0	3.9	4.0	4.0	4.0	3.9	3.5	4.0	4.0	4.1	4.0	4.0		1.2		8.2
44	76	85	97	1.0	1.9	2.0	1.0	2.0	2.0	1.5	2.5	1.0	1.0	2.3	2.0		2.7		2.2
86	140	176	210	4.0	3.7	4.0	3.5	3.0	3.4	3.5	4.5	4.0	3.9	4.0	5.0		2.2		8.2
78	102	111	171	4.0	3.3	1.0	4.5	3.0	2.7	2.3	3.5	4.0	4.1	5.0	4.5		1.9		17.1
81	127	144	182	4.0	3.0	2.3	4.5	3.0	3.0	3.0	4.5	3.0	1.9	2.3	3.0		2.2		8.3

Hovedtabel IV. Fortegnelse over udenlandske Sorter, som har deltaget i Forsøgene med danske Rodfrugstammer.

Forsøgsaar	Udsædsnumre	Sortens Navn	Frøhandlerens Hjemsted	Forholdstal for Ctn. Tørstof pr. Td. Ld. 1 Kl. Stammer = 100
Runkelroer				
1900	3	Jaune ovoïde des Barres	Paris	96.4
	1	Gelbe olivenförmige Riesen	Quedlinburg	91.3
	2	Ovale gelbe Riesen olivenförmige . .	Erfurt	89.8
	4	Gatepost intermediate	Edinburgh	87.0
	35	Jaune globe à petite feuille	Paris	83.4
1901	43	Yellow globe	London	89.8
	48	Jaune ovoïde des Barres	Paris	89.6
	47	Flaschen ovale gelbe olivenförmige	Erfurt	89.4
	46	Ovale gelbe Riesen	Quedlinburg	87.0
	52	Erfurter Modell	Erfurt	83.2
	45	Gatepost	London	80.4
1903	25	Elvetham	Edinburgh	91.5
	49	Eckendorfer rothe Walzen	Bielefeldt	96.1
	51	Arnimsche Walzen	Bonn	95.5
1904	49	Jaune ovoïde des Barres	Paris	94.7
	48	Yellow globe	London	84.9
	45	Champion Yellow intermediate . . .	London	84.1
	46	Des Barres	Haan	83.6
1905	42	Jaune ovoïde des Barres	Paris	90.5
	4	Jaune géante de Vauriac	Paris	88.4
	41	Yellow globe	London	81.6
	44	Gatepost	London	80.9
1906	9	Improved Mammoth	London	91.5
	10	Mammut	Erfurt	89.9
	20	Kirsches Ideal	Sundhausen	94.0
	14	Erfurter Modell	Erfurt	87.4
	37	Eckendorfer rothe Walzen	Bielefeldt	99.4
1907	4	Mammut	Erfurt	88.9
	9	Kirsches Ideal	Sundhausen	97.6
1908	18	Improved large yellow globe	Warrington	89.2
			Middeltal	89.2

Hovedtabel IV (fortsat).

Forsøgsaar	Udsædsnumre	Sortens Navn	Frøhandlerens Hjemsted	Forholdstal for Ctn. Tørstof pr. Td. Ld. 1. Kl. Stam- mer = 100
Kaalroer				
1900	50	Bangholm	Edinburgh	102.8
	52	Bangholm	Erfurt	95.0
	53	Champion à collet rouge	Paris	89.8
	51	Trondhjem Kaalrabi	Kristiania	87.8
1904	82	Bangholm	Edinburgh	93.5
	83	Bangholm	Edinburgh	89.9
	75	Edina	Edinburgh	89.5
	84	Bangholm	London	83.3
1905	82	Bangholm	Edinburgh	91.1
	81	Bangholm	Edinburgh	86.4
	84	Bangholm	Edinburgh	84.4
	83	Bangholm	London	81.7
1908	91	New Breed of Turnip Swede »Pioneer«	Warrington	92.3
	92	Improved New Swede »Pioneer« ..	Helperby	91.6
	88	Purple top	Leith	90.1
	90	New Breed of Swede »Superlativ« ..	Warrington	89.9
			Middeltal	89.9

Hovedtabel V. Danske 1. og 3. Kl. Rodfrugtstammer.
Centner Tørstof pr. Td. Ld.

	Barres									
	1900		1901		1904		1905		1908	
	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof
3. Klases Stammer	22	86.8	30	69.8	27	66.4	30	87.9	3	88.1
	19	85.8	36	69.2	25	65.9	25	87.6	7	87.9
	28	85.2	8	69.0	40	65.9	34	87.6	2	81.8
	24	84.6	19	68.5	31	65.1	39	86.2		
	27	82.1			47	64.7				
				6	64.5					
				21	63.8					
Middeltal for 3. Kl. Stammer ..		84.7		69.0		65.2		87.8		85.8
Middeltal for 1. Kl. Stammer ..		93.2		76.0		73.0		96.0		93.5
Forholdstal		90.8		90.8		89.4		90.9		91.7
	Elvetham				Eckendorfer					
	1903		1906		1903		1906		1907	
	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof
3. Klases Stammer	4	73.0	1	69.2	41	75.6	36	71.5	13	71.1
	20B	73.1			32	74.0	24	71.2	18	69.8
	1	72.9			46	73.0				
	22	67.8			28	72.8				
Middeltal for 3. Kl. Stammer ..		71.9		69.2		73.9		71.4		70.2
Middeltal for 1. Kl. Stammer ..		78.6		80.0		80.5		76.4		75.8
Forholdstal		91.4		86.5		91.8		93.5		92.5
	Kaalroer									
	1900		1904		1905					
	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof	Løbe-Nr.	Ctn. Tørstof				
3. Klases Stammer	58	70.1	71	54.8	69	64.4				
	54	70.1	69	53.8	73	64.1				
	56	69.2	86	52.8	67	63.7				
	61	69.1			79	63.5				
					75	59.6				
				80	59.5					
Middeltal for 3. Kl. Stammer ..		69.6		53.5		62.5				
Middeltal for 1. Kl. Stammer ..		76.2		61.0		71.8				
Forholdstal		91.5		87.7		87.6				